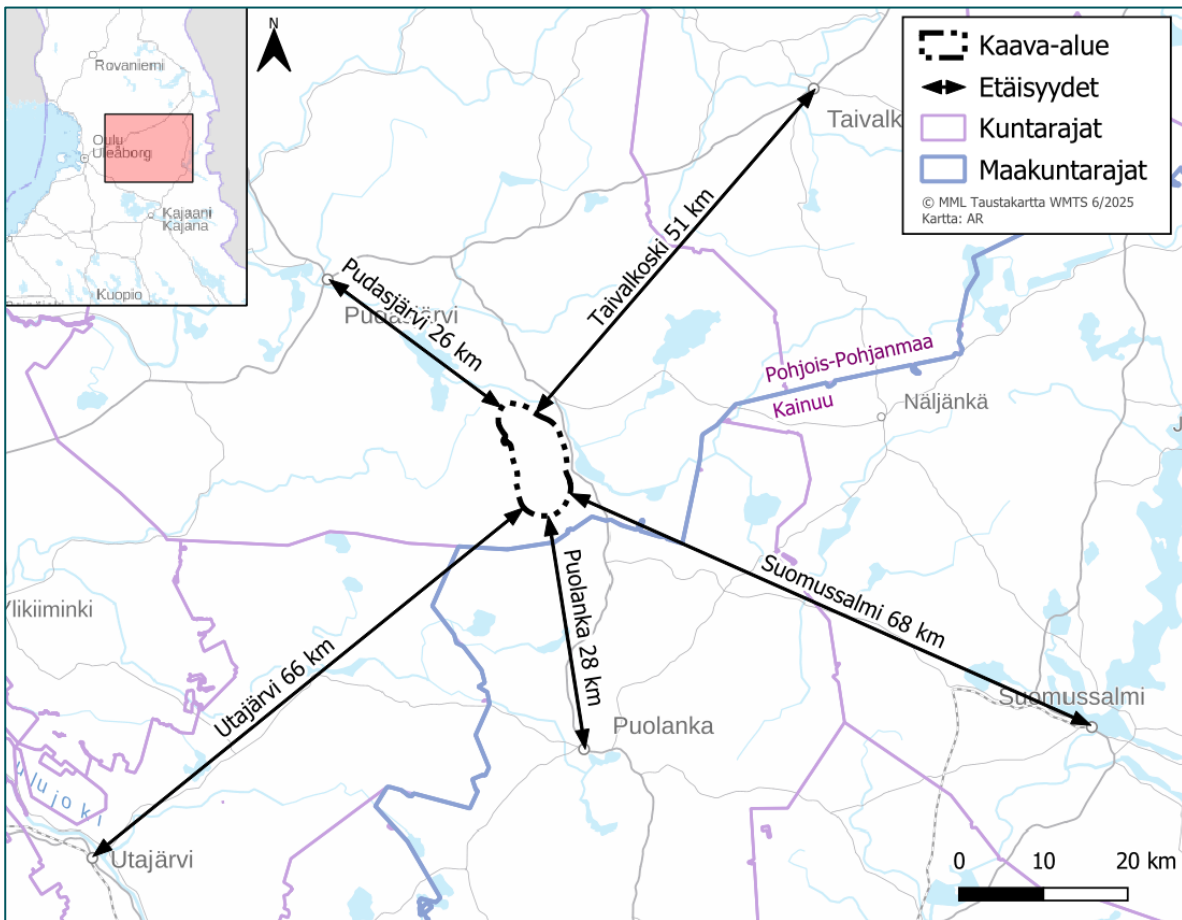

Pudasjärven kaupunki

Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kaava-alueen sijainti.

1 Yhteystiedot

Pudasjärven kaupunki

Pudasjärven kaupunki

PL 10, Karhukunnaantie 6
93101 Pudasjärvi

Ympäristöasiantuntija

Tiina Mäcklin

p: +358 40 195 6869

tiina.macklin@pudasjarvi.fi

Kaavaa laativa konsultti

FCG Rakennettu Ympäristö Oy

Sini Ollila

puh. +358 41 732 0090

sini.ollila@fcg.fi

Hankevastaava

Uusiutuva Energia Joutensuo Oy

Sepänkatu 20

90100 Oulu

Projektipäällikkö

Hankekehitys

Anssi Kaan

Puh. +358 40 163 9411

anssi.kaan@vsb.energy

Sisällysluettelo

1	Yhteystiedot	1
2	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus	3
3	Hankkeen kuvaus	3
4	Suunnittelutehtävä ja tavoitteet	5
5	Suunnittelun lähtökohdat	6
5.1	Suunnittelualueen nykytila.....	6
5.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	18
5.3	Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavat.....	18
5.4	Yleiskaavat.....	28
5.5	Asema- ja ranta-asemakaavat.....	29
5.6	Maanomistus.....	31
5.7	Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat muut tuulivoimahankkeet.....	31
6	Selvitykset ja vaikutusten arviointi	32
6.1	Vaikutusten arvioinnista.....	32
6.2	Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen.....	34
7	Osallistuminen ja vuorovaikutus	34
7.1	Osalliset	34
7.2	Osallistuminen.....	36
8	Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu	36

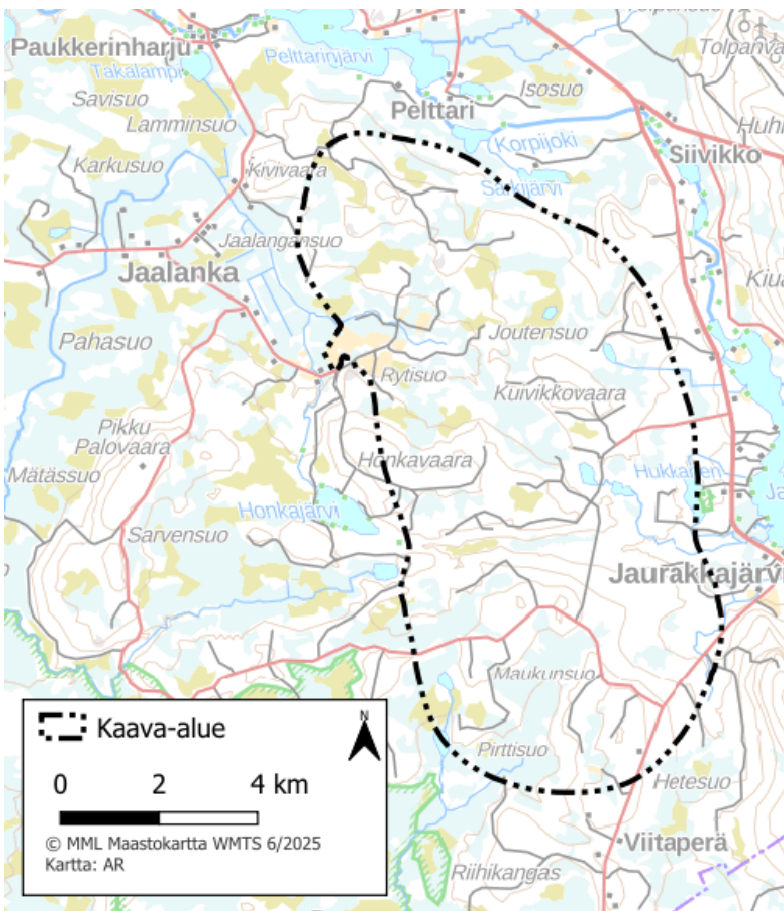
2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus

Alueidenkäyttölain (AKL) 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähdyn tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtävillä kaavatyön aloitusvaiheessa. Osalliset voivat lausua mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään kaavoituksen lähtökohdat, tavoitteellinen aikataulu sekä osallistumis- ja arviointimenettely. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan mitä on suunnitteilla ja mihin, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, arvioitu aikataulu, suunnittelutyön lähtökohdat, tavoitteet ja työn aikana tehtävät selvitykset sekä vaikutusten arviointi.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) päivitetään tarvittaessa kaavatyön edetessä.

3 Hankkeen kuvaus

Kuva 1. Kaava-alueen sijainti.

Hankkeesta vastaavana toimiva Uusiutuva Energia Joutensuo Oy suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimapuistoa Pudasjärven kaupungin alueelle. Tuuli- ja aurinkovoimapuistohanke muodostuu Joutensuon tuulivoimapuistoalueesta, aurinkovoiman tuotantoalueesta ja sähkönsiirrosta.

Suunnittelualueen koko on noin 7 550 hehtaaria. Suunnittelualue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla, noin 26 kilometrin etäisyydellä Pudasjärven keskustasta. Taivalkosken keskusta sijoittuu noin 50 kilometrin

etäisyydelle, ja Puolangan keskusta noin 28 kilometrin etäisyydelle suunnittelualueesta. Kainuun maakunnan raja sijaitsee suunnittelualueen eteläpuolella, lähimmillään noin 2,5 km etäisyydellä suunnittelualueen rajasta.

Joutensuon alueelle suunnitellaan enintään 46 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 310 metriä. Voimaloiden yksikköteho on arviolta noin 6–10 MW, jolloin kokonaistehoksi muodostuu noin 276–460 MW. Hankkeeseen kuuluu lisäksi aurinkoenergian tuotantoalue suunnittelualueen länsiosassa. Aurinkovoimahankkeen tarpeisiin käytettävä maa-ala on noin 131 hehtaaria. Tässä vaiheessa alueelle suunnitellaan noin 80 MWp:n suuruisen aurinkovoimalan rakentamista. Voimalasijoittelu ja huoltotielinjaukset tarkentuvat hankesuunnittelun ja ympäristövaikutusten arvioinnin edetessä. Myös kaavoitettavan alueen koko voi tarkentua kaavoitusprosessin edetessä ja alueelle tehtävien selvitysten tulosten perusteella.

Tärkeä osa tuulivoimaosayleiskaavan laadintaa on ympäristövaikutusten arviointimenettely. Ympäristövaikutusten arviointia varten tehdyt selvitykset laaditaan siten, että osayleiskaava voidaan laatia YVA-menettelyn selvitysaineiston pohjalta. Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimapuiston ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kahta varsinaista toteutusvaihtoehtoa, sekä niin sanottua nollavaihtoehtoa, eli hankkeen toteuttamatta jättämistä. YVA-menettelyssä arvioidaan seuraavat vaihtoehdot:

VEI		Tuulivoimalat Hanketta ei toteuteta.
VE1		Tuuli- ja aurinkovoimalat Hankealueelle rakennetaan enintään 46 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 310 metriä ja yksikköteho 6–10 MW. Aurinkovoima-alueen kokonaispinta-ala on noin 131 hehtaaria ja nimellisteho noin 80 MWp. Energian varastointia varten rakennetaan kaksi sähkövarastoa, joiden yhteispinta-ala on noin 2,5 ha.
VE2		Tuuli- ja aurinkovoimalat Hankealueelle rakennetaan enintään 32 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 310 metriä ja yksikköteho 6–10 MW. Aurinkovoima-alueen kokonaispinta-ala on noin 131 hehtaaria ja nimellisteho noin 80 MWp. Energian varastointia varten rakennetaan yksi sähkövarasto-alue, jonka pinta-ala on noin koko noin 1,2 ha.

Joutensuon hankkeen sähkönsiirtoa varten kaava-alueelle suunnitellaan yhtä tai kahta sähköasemaa. Liityntä kantaverkkoon tulee tapahtumaan Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevan Ponteman sähköaseman kautta kaava-alueen sähköasemalta noin 50 kilometriä pitkällä ilmajohtolla.

Suunnittelualue on pääosin ojitettua suota ja talousmetsää. Suunnittelualueesta noin puolet sijoittuu Metsähallituksen omistamille maa-alueille. Muu osa suunnittelualueesta on yksityisten omistuksessa olevia maa-alueita.

Suunnittelualueelle ei sijoitu luokiteltuja pohjavesialueita. Suunnittelualueelle sijoittuu muutama lampi ja pienehköjä järviä: Joutenlampi, Kangaslampi, Haukilampi, Hukkanen (osittain), Pikku-Hukkanen ja Pelttarin Hukkanen. Suunnittelualan virtavesiä ovat Rupunoja ja Jaalanganaja. Suunnittelualueella on jonkin verran metsätaloutta varten rakennettua tiestöä. Suunnittelualueella ei sijaitse virkistyskohteita. Kantatie 78 kulkee suunnittelualan itäpuolella, lähimmillään noin 0,8 kilometrin etäisyydellä suunnittelualan rajasta.

4 Suunnittelutehtävä ja tavoitteet

Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimahankkeen taustalla on hankkeesta vastaavan tavoite vastata osaltaan niihin ilmastopoliittisiin tavoitteisiin, joihin Suomi on kansainvälisin sopimuksin sitoutunut.

Pudasjärven kaupunginhallitus on päättänyt käynnistää Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaavan laatimisen 11.06.2024 §189.

Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa suunnitellun tuuli- ja aurinkovoimapuiston toteuttaminen ja uusiutuvan energian tuottaminen. Tuuli- ja aurinkovoimapuisto muodostuu voimaloista sekä niitä yhdistävistä rakennus- ja huoltoteistä, maakaapeleista ja sähköasemasta.

Osayleiskaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta laatia kaava oikeusvaikutteisena ja rakentamista suoraan ohjaavana. Osayleiskaava on tavoitteena laatia siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena AKL 77a §:n mukaisesti. Lisäksi osayleiskaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa teollisen kokoluokan aurinkovoimala suunnittelualueelle. Tavoitteena on osoittaa aurinkovoimala-alue kaavassa, mutta yleiskaavan laatimisen jälkeen sille on haettava rakentamislain mukainen sijoittamislupa.

Hankkeelle toteutetaan YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely, joka tulee etenemään tavoitteellisesti rinnakkain kaavamennettelyn kanssa. Kaavan hyväksymisestä päättää AKL 37 §:n mukaisesti Pudasjärven kaupunginvaltuusto.

Osayleiskaava on tulevaa maankäyttöä ohjaava suunnitelma, jolla osoitetaan aluevarauksia ja kaavamääräyksiä siltä osin kuin se tuuli- ja aurinkovoimapuiston rakentamiseksi on tarpeellista. Osayleiskaavassa tunnustetaan luonnonympäristön ominaispiirteet ja arvioidaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston ympäristövaikutukset. Osayleiskaavassa annetaan tarpeellisia määräyksiä, joilla voidaan hallita ja lieventää rakentamisesta aiheutuvia ympäristömuutoksia sekä vaikutuksia.

Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimapuistohanke vahvistaa Suomen energiahuoltoa ja edistää Suomen energiaomavaraisuutta. Lisäksi hanke edesauttaa Suomen hallituksen uuden ilmasto- ja energiastrategian toteutumista, jonka valtioneuvosto hyväksyi 30.6.2022. Strategian yhtenä tavoitteena on uusiutuvan energian tuotannon edistäminen. Petteri Orpon hallitusohjelman (2023) tavoitteena on, että Suomen energiaomavaraisuutta vahvistetaan kestäväällä tavalla edistämällä puhtaan energian siirtymää. Lisäksi uusiutuvan energian osuutta energiantuotannossa kasvatetaan ja edistetään toimia, joiden avulla fossiilisista polttoaineista luovutaan sähkön ja lämmön tuotannossa viimeistään 2030-luvulla.

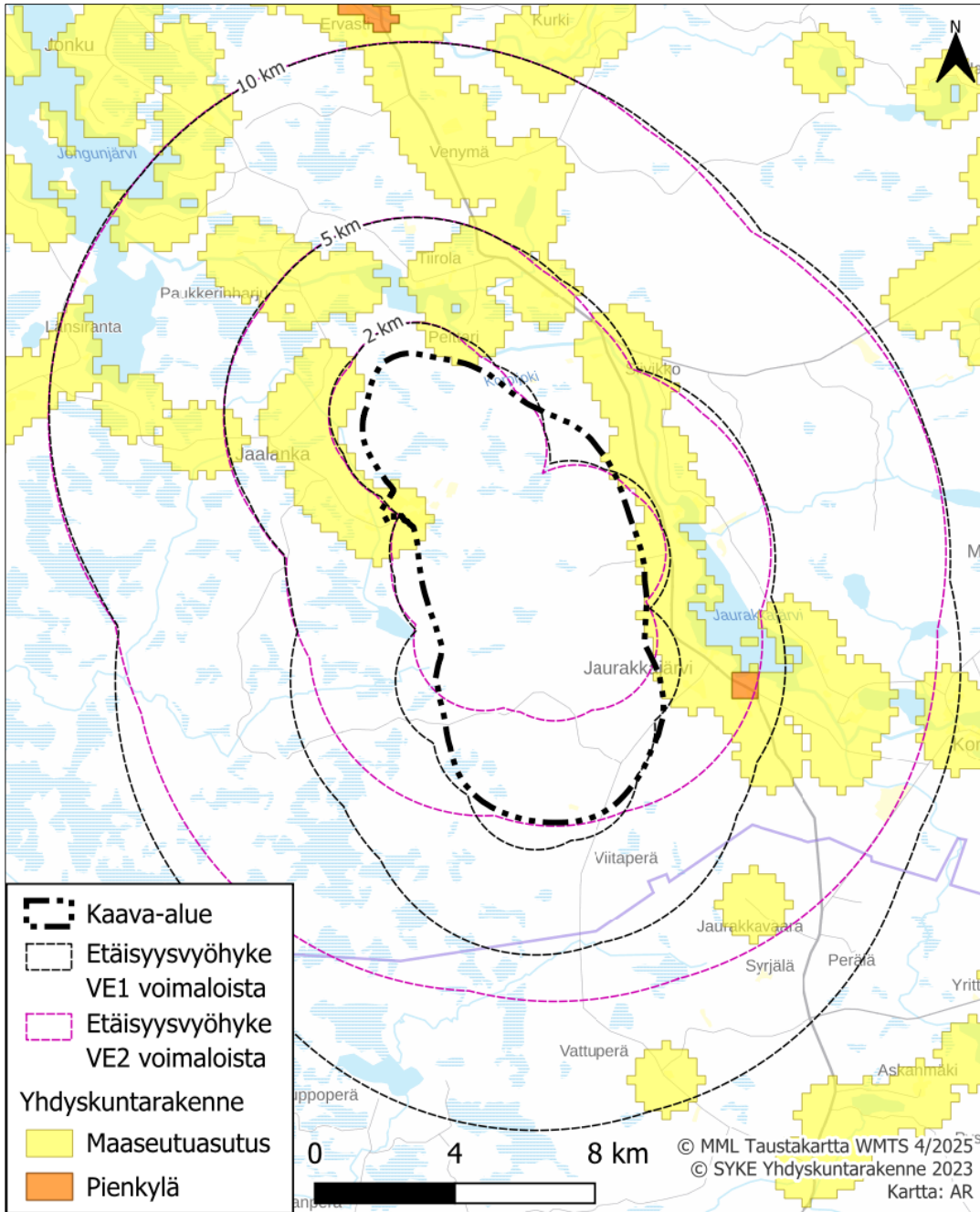
Hanke toteuttaa osaltaan myös Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategiaa, jossa linjataan toimet, joilla Suomi täyttää EU:n vuoden 2030 ilmastovelvoitteet ja saavuttaa ilmastolain mukaiset tavoitteet kasvihuonepäästöjen vähentämisestä 60 % vuoteen 2030 ja vuotta 2035 koskevan hiilineutraalisuustavoitteen. Strategian ytimessä on vihreä siirtymä ja keväällä 2022 ajankohtaistunut irtautuminen venäläisestä fossiilisesta energiasta.

Lisäksi osayleiskaavan tavoitteena on ottaa huomioon muut aluetta koskevat maankäyttötarpeet sekä suunnitteluprosessin kuluessa muodostuvat tavoitteet.

5 Suunnittelun lähtökohdat

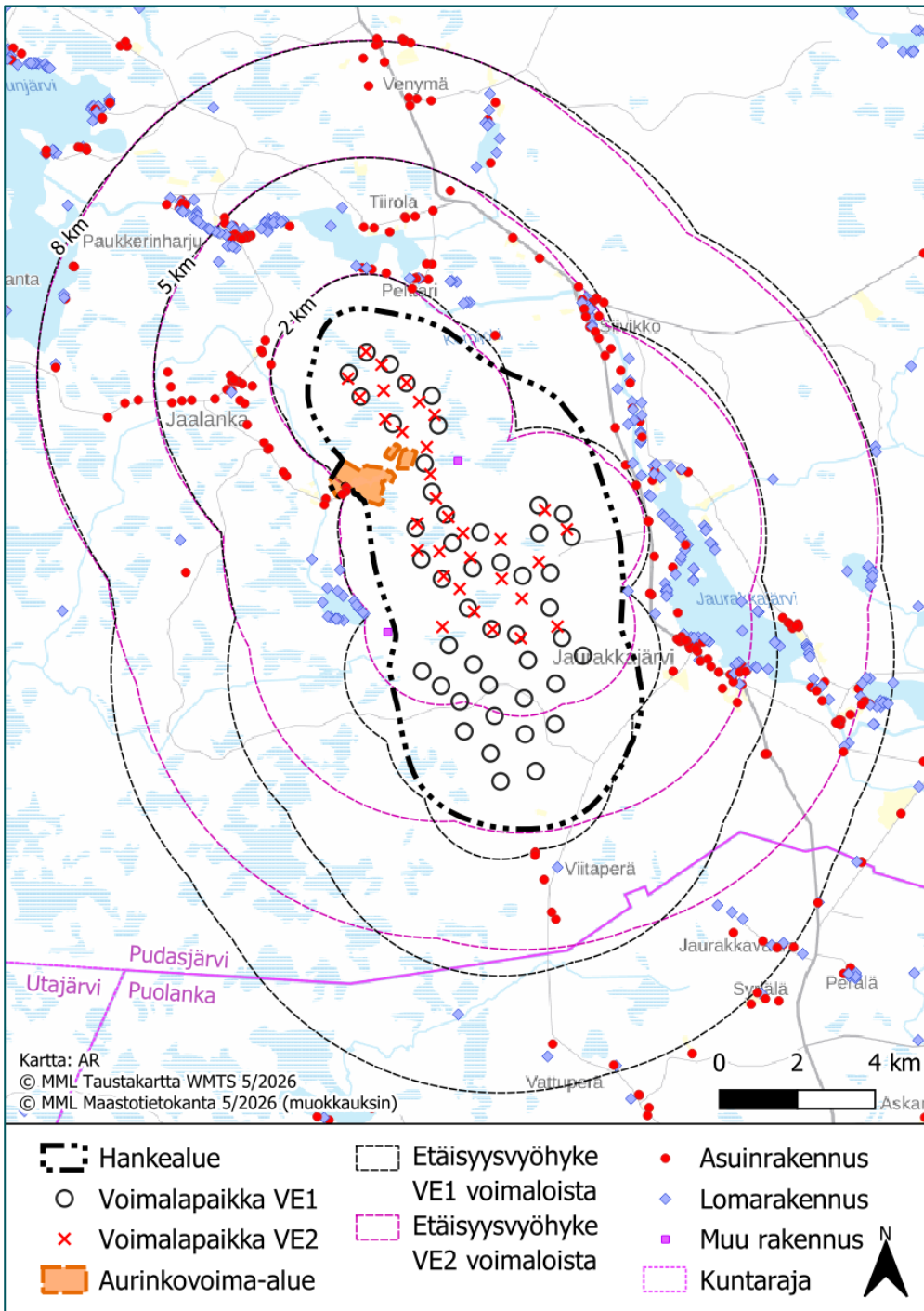
5.1 Suunnittelualueen nykytila

Suunnittelualue on pääosin ojitettua suota ja talousmetsää. Suunnittelualueen lähiympäristö on pääosin harvaan asuttua maaseutua. Lähin kylä, Ervasti, sijoittuu suunnittelualueen pohjoispuolelle lähimmillään noin kymmenen kilometrin etäisyydelle lähimmästä suunnitellusta voimalasta. Lähin pienkylä, Jaurakkajärvi, sijoittuu suunnittelualueen kaakkoispuolelle lähimmillään noin neljän kilometrin etäisyydelle lähimmästä voimaloista. Asutus suunnittelualueen läheisyydessä painottuu Jaurakkajärven, Pelttarin ja Jaalangan alueelle.

Kuva 2. Joutensuon suunnittelualueen lähiympäristön yhdyskuntarakenne Suomen ympäristökeskuksen YKR-aineiston mukaisesti.

Suunnittelualueen ympäristö on harvaan asuttua. Alle kahden kilometrin etäisyydellä voimaloista ei asu yhtään vakituista asukasta. Alle viiden kilometrin etäisyydellä voimaloista asuu 137 asukasta vaihtoehdossa VE1 ja 144 vaihtoehdossa VE2.

Kuva 3. Joutensuon suunnittelualueen lähiympäristön rakennukset Maanmittauslaitoksen maastotietokannan mukaisesti.

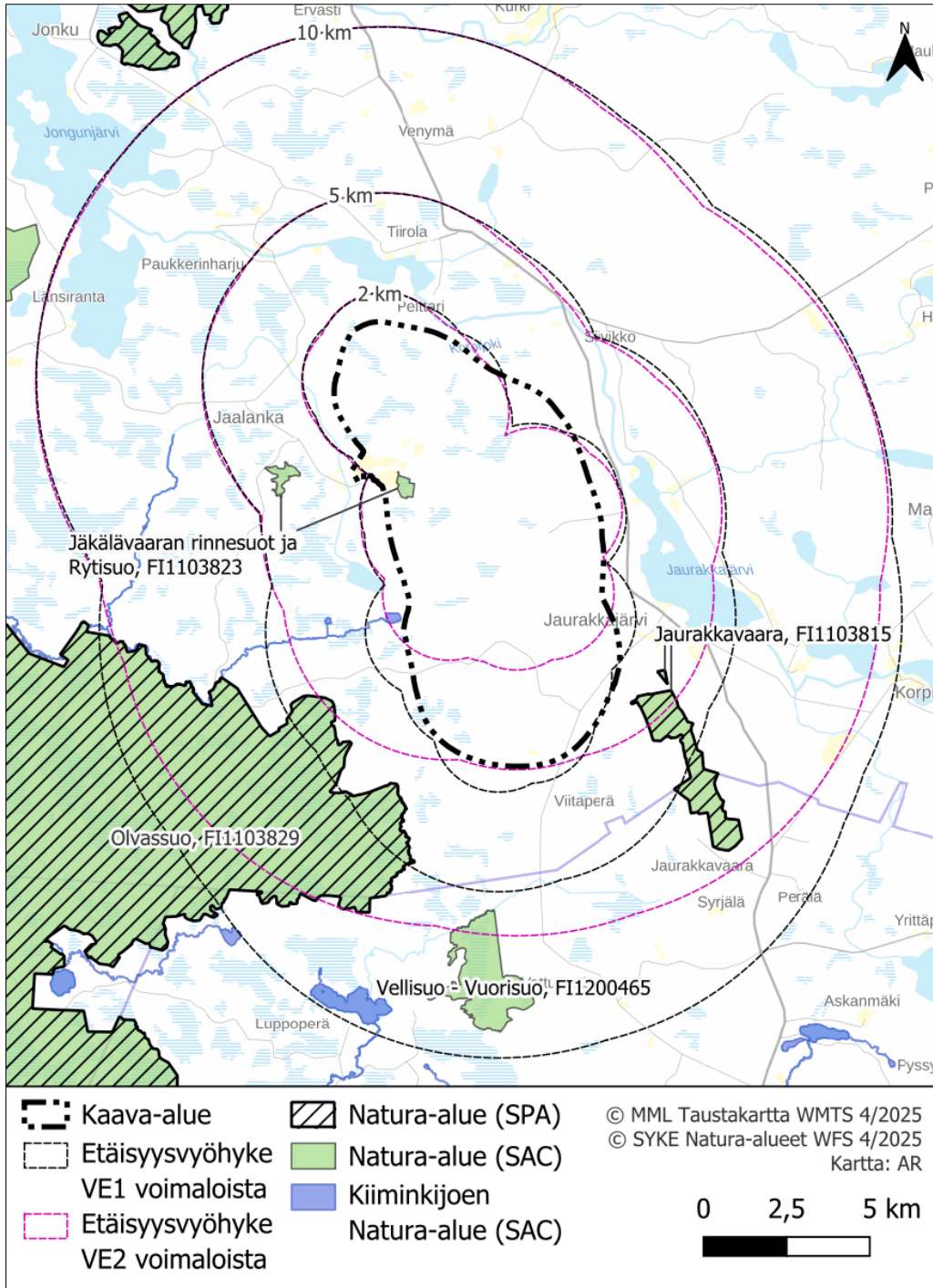
Vakituinen asutus suunnittelualueen läheisyydessä on painottunut Puolangantien (kantatie 78) varrelle ja Jaurakkajärven pienkylään suunnittelualueen itäpuolella sekä Jaalangan alueelle suunnittelualueen länsipuolella. Loma-asutusta puolestaan on eniten suunnittelualueella ympäröivien vesistöjen rannoilla.

Suunnittelualueella sijaitsee Maanmittauslaitoksen maastotietokannan mukaan yksittäinen lomarakennus, jota ei Pudasjärven kaupungilta saatujen tietojen mukaan ole kunnan rakennuslupatiedoissa lomarakennuksena, vaan käyttötarkoitus on muu kuin asuin- tai lomarakennus. Lähimmät asuin- ja lomarakennukset sijaitsevat vähintään 2 kilometrin etäisyydellä suunnitelluista tuulivoimaloiden paikoista. Aurinkovoima-alueen läheisyyteen sijoittuu kolme asuinrakennusta (Kuva 3).

Suunnittelualan länsiosaan sijoittuu Jäkälävaaran rинnesuot ja Rytisuo -niminen Natura alue (FI1103823, SAC). Etäisyys lähimmästä suunnitellusta voimalasta on noin 500 m.

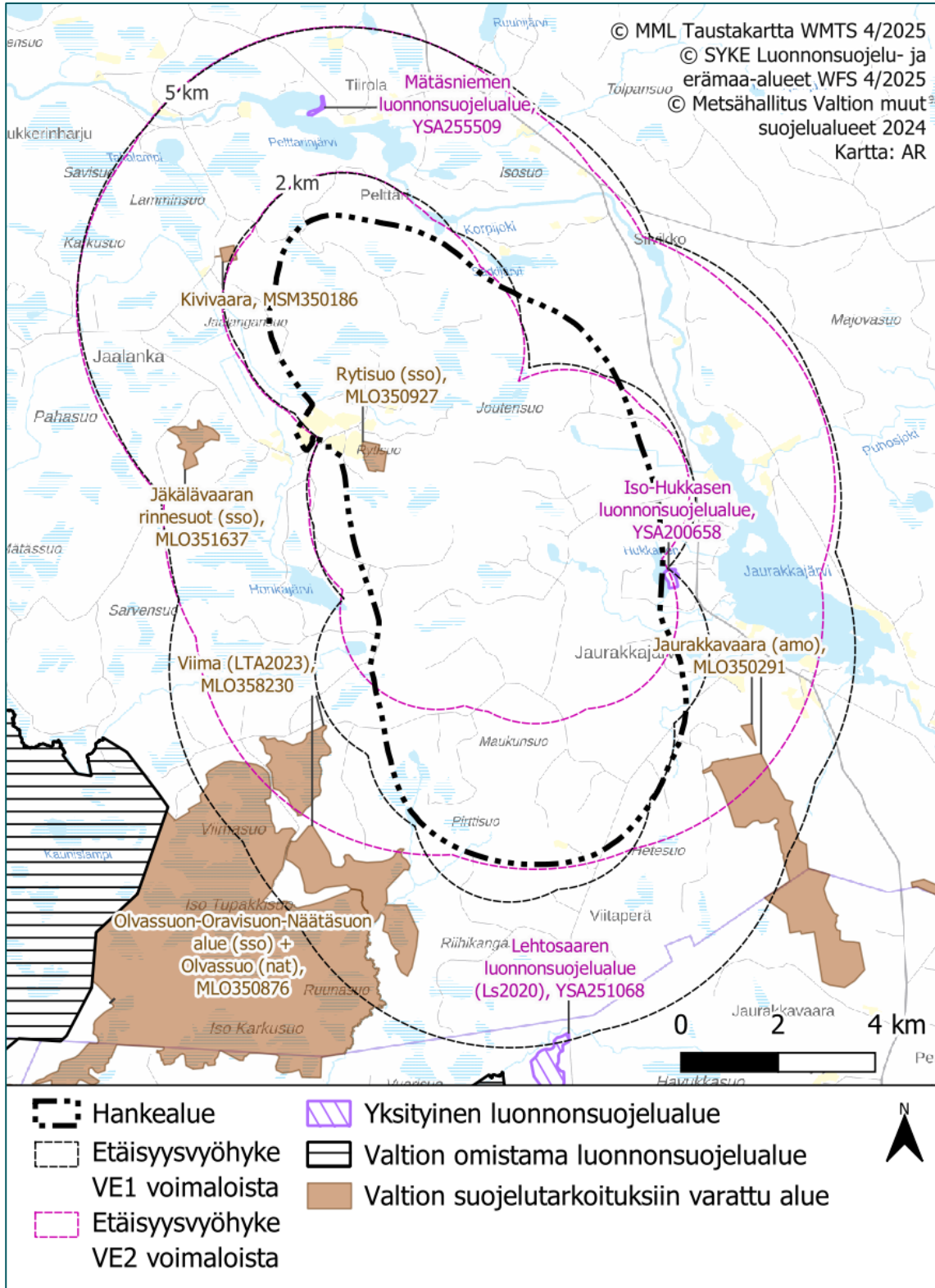
Alle 10 km etäisyydelle suunnittelualan rajasta sijoittuu lisäksi neljä muuta Natura-aluetta:

- Kiiiminkijoki (FI1101202, SAC) noin 1 km tuulivoimaloista itään
- Jaurakkavaara (FI1103815, SAC/SPA) noin 3 km tuulivoimaloista kaakkoon
- Olvassuo (FI1103829, SAC/SPA) noin 3,5 km tuulivoimaloista lounaaseen
- Vellisuo-Vuorisuo (FI1200465, SAC) noin 5,5 km tuulivoimaloista etelään

Kuva 4. Natura-alueiden sijoittuminen Joutensuon suunnittelualueeseen nähden.

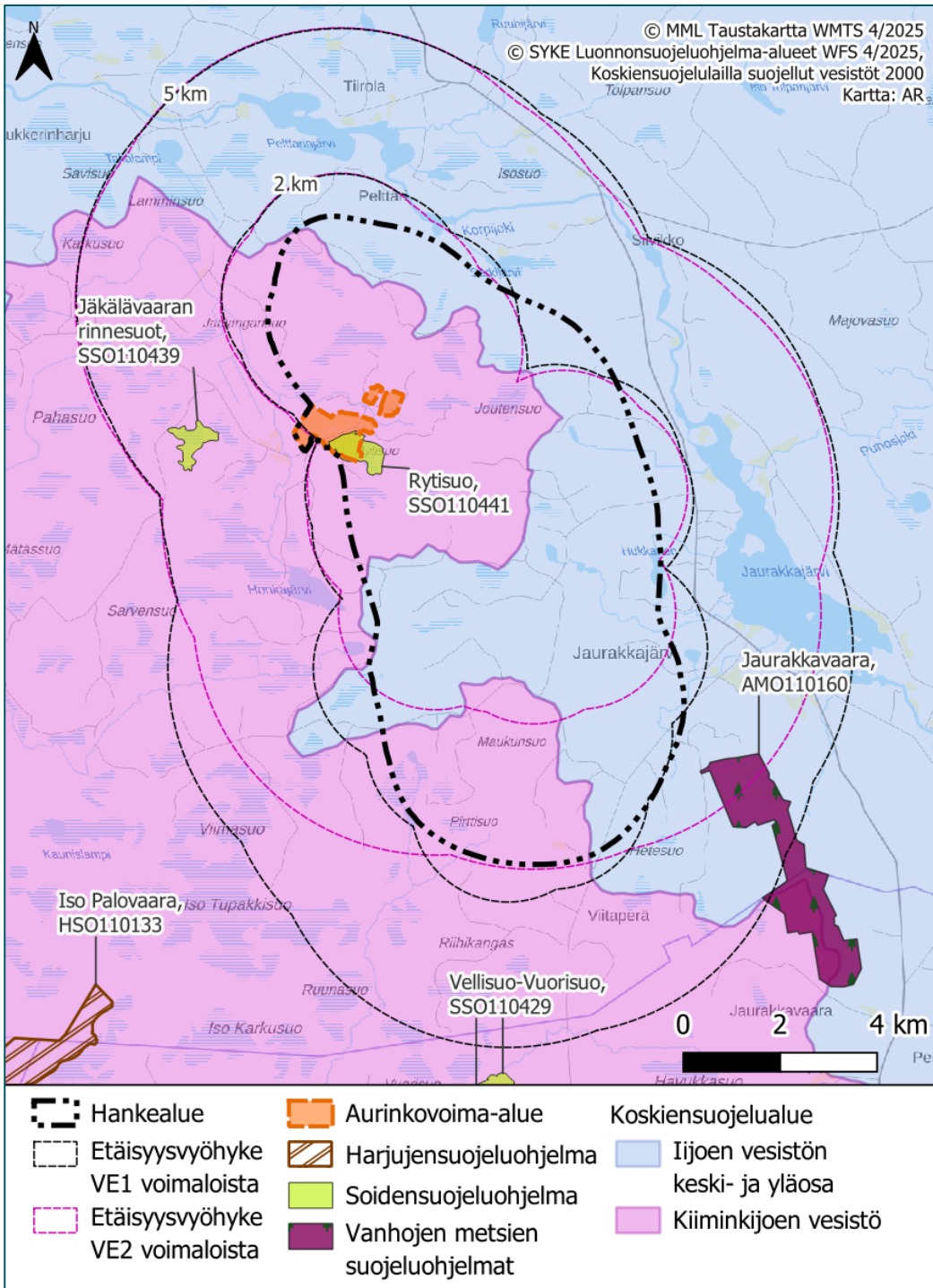
Suunnittelualueelle sijoittuu valtion muu suojelualue Rytisuo, jonka etäisyys lähimmistä suunnitelluista voimaloista on noin 500 m. Lisäksi alle 5 km etäisyydelle suunnitelluista voimaloista sijoittuu viisi valtion muuta suojelualueutta. Alle 5 km etäisyydelle suunnitelluista voimaloista sijoittuu kolme yksityismaiden suojelualueutta. Lähin niistä (Iso-Hukkasan luonnonsuojelualue, YSA200658) sijaitsee noin 1,9 km etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta voimalasta suunnittelualueen itäpuolella.

Kuva 5. Luonnonsuojelualueiden sijoittuminen Joutensuon suunnittelualueeseen nähden.

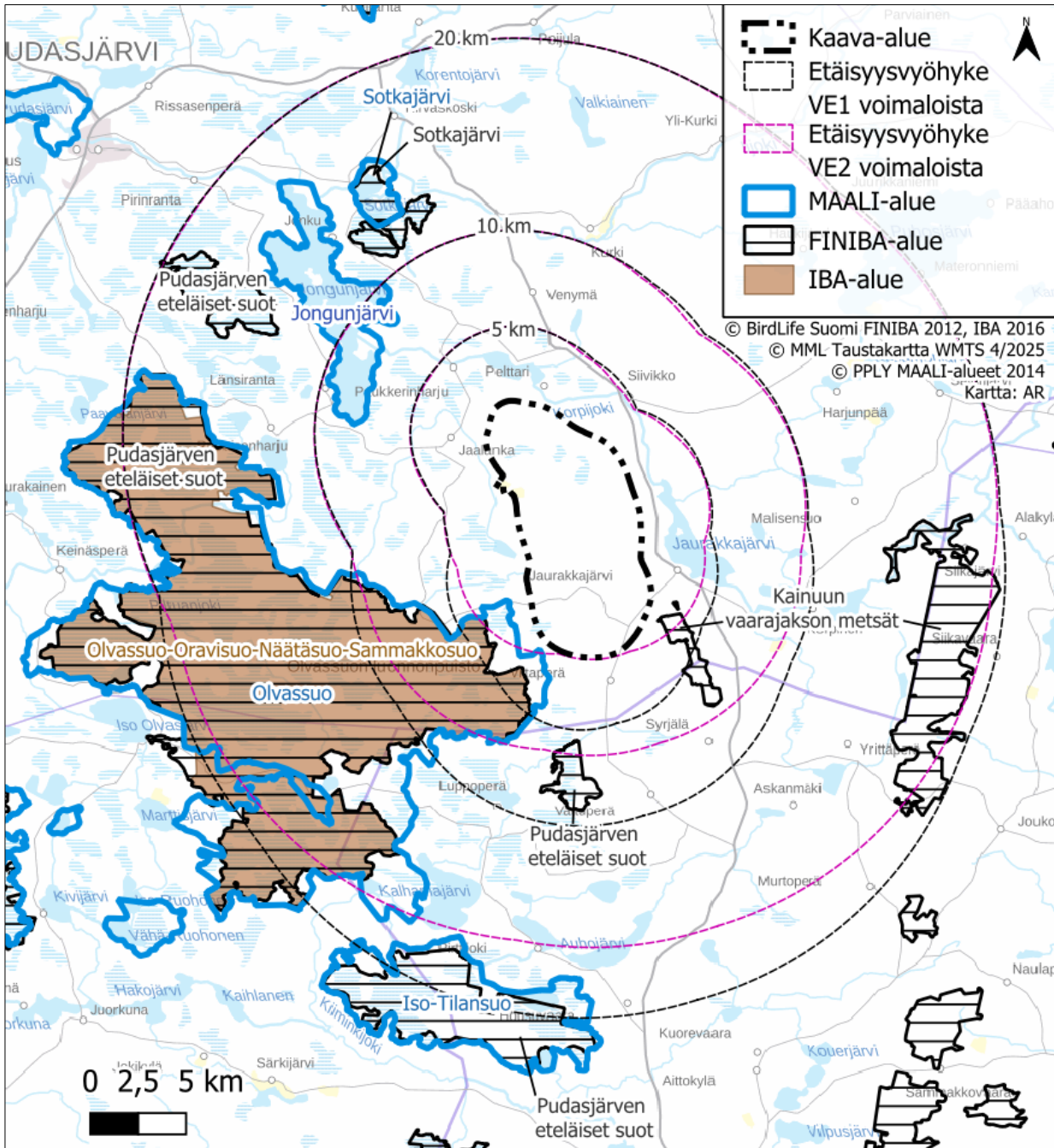
Suunnittelualue sijoittuu kahdelle koskiensuojeluohjelman valuma-alueelle: Kiiminkijoen vesistön (MUU110039) ja lijoen vesistön keski- ja yläosan (MUU110040) valuma-alueelle. Rytisuo (SSO1140441)

soidensuojeluohjelmaan kuuluva alue sijaitsee osittain kaava-alueella, ja sen etäisyys lähimpiin suunniteltuihin voimalapaikkoihin on noin 0,5 kilometriä. Muita suunnittelualueen läheisyydessä olevia suojeluohjelma-alueita ovat Jaurakkavaara (AMO110160), joka kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan ja sijoittuu kaava-alueen kaakkoispuolelle noin 2,6 kilometrin etäisyydelle lähimmästä voimalapaikasta, sekä Jäkälävaaran rinnesuot (SSO110439), joka kuuluu soidensuojeluohjelmaan ja sijaitsee kaava-alueen länsipuolella noin 3,2 kilometrin etäisyydellä lähimmästä voimaloista.

Kuva 6. Luonnonsuojeluohjelma-alueiden sijoittuminen Joutensuon suunnittelualueeseen nähden.

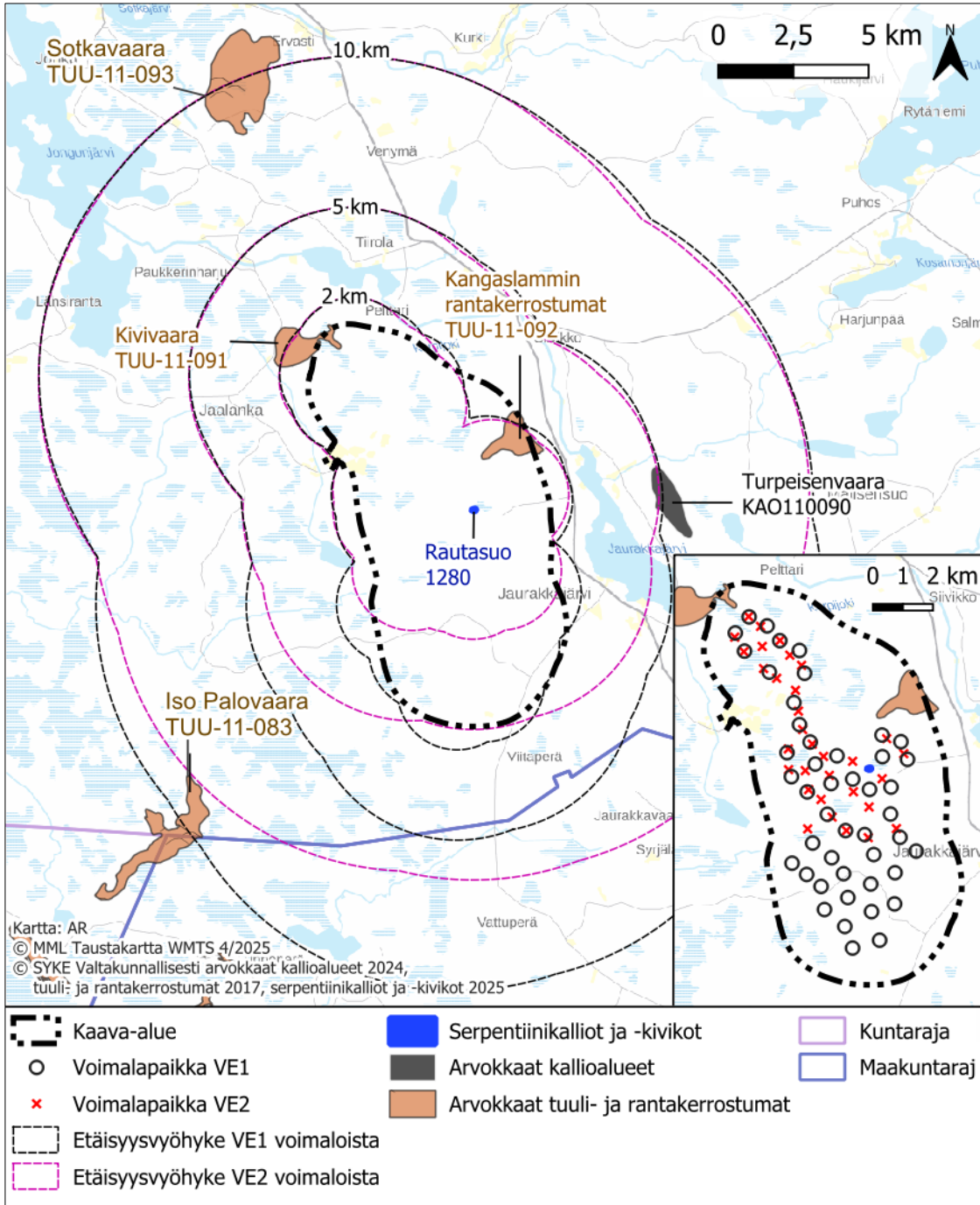
Lähin valtakunnallisesti tärkeä lintualue, Kainuun vaarajakson metsät, sijaitsee noin 2,7 kilometrin etäisyydellä lähimmästä voimaloista kaakkoon. Lähin kansainvälisesti tärkeä lintualue, Olvassuo-Oravisuo-Näätäsuo-Sammakkosuo, sijaitsee noin 3,5 kilometrin etäisyydellä lähimmästä voimaloista lounaaseen. Lähin maakunnallisesti tärkeä lintualue, Olvassuo, sijaitsee noin 2,1 kilometrin etäisyydellä voimaloista lounaaseen.

Kuva 7. Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevat kansainvälisesti (IBA), valtakunnallisesti (FINIBA) ja maakunnallisesti (MAALI) arvokkaat lintualueet.

Suunnittelualueelle sijoittuu geologisesti arvokas Kivivaaran (TUU-11-091) tuulikerrostuma ja Kangaslammen (TUU-11-092) rantakerrostuma. Muualla tuulivoima-alueella ja aurinkovoima-alueilla tai näiden

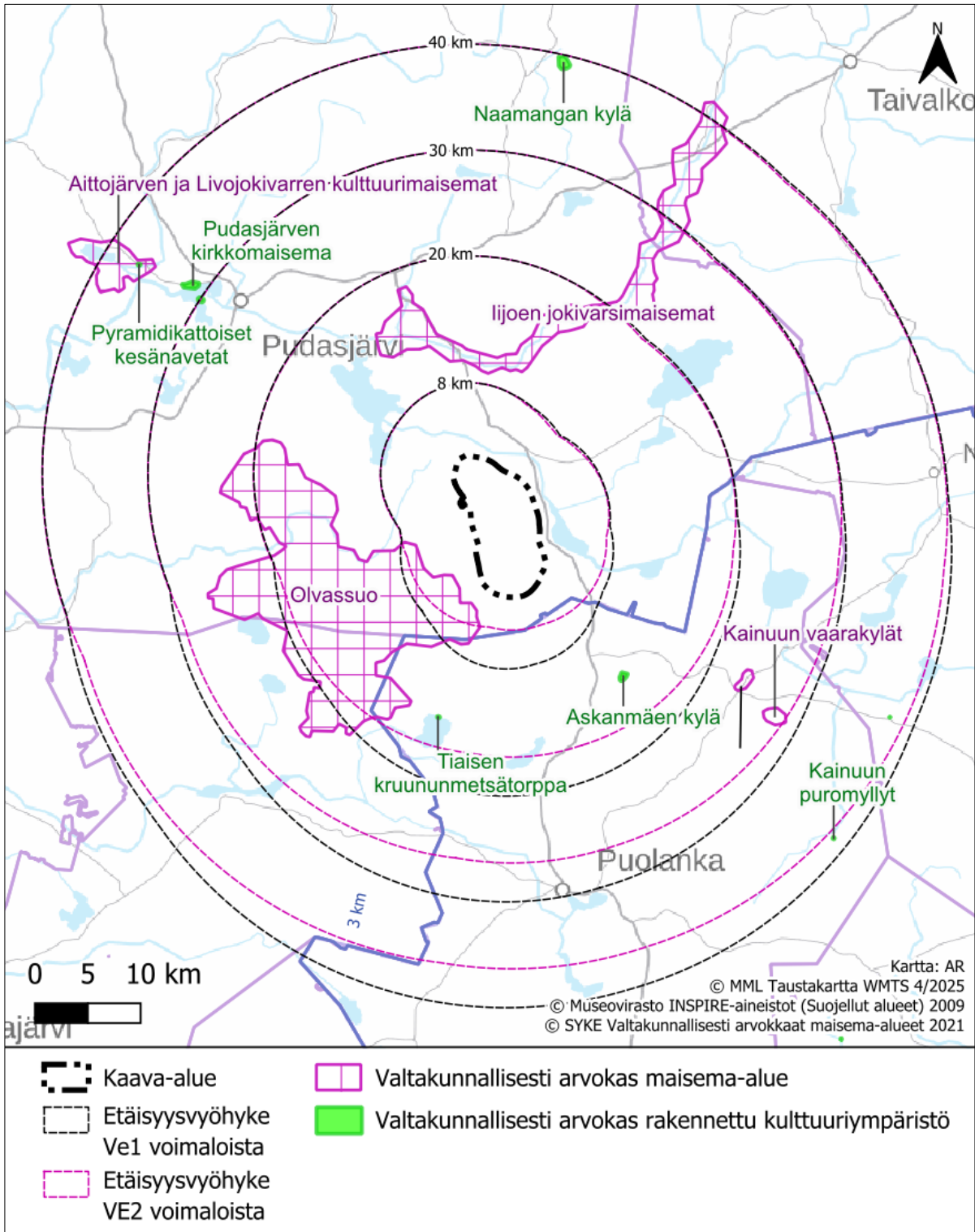
läheisyydessä ei sijaitse muita valtakunnallisesti arvokkaita tuuli- ja rantakerrostumia, kallioalueita tai kivi-koita. Kaava-alueen keskiosissa sijaitsee serpentiinikallioesiintymä Rautasuo (1280), joka on tarkka ja maas-
tossa tarkistettu luonnonsuojelulain mukainen esiintymä. Alle viiden kilometrin etäisyydellä lähimmistä voi-
maloista sijaitsee geologisesti arvokas Turpeisenvaaran (KAO110090) kallioalue.

Kuva 8. Joutensuon suunnittelualueella ja sen läheisyydessä sijaitsevat geologisesti arvokkaat kohteet.

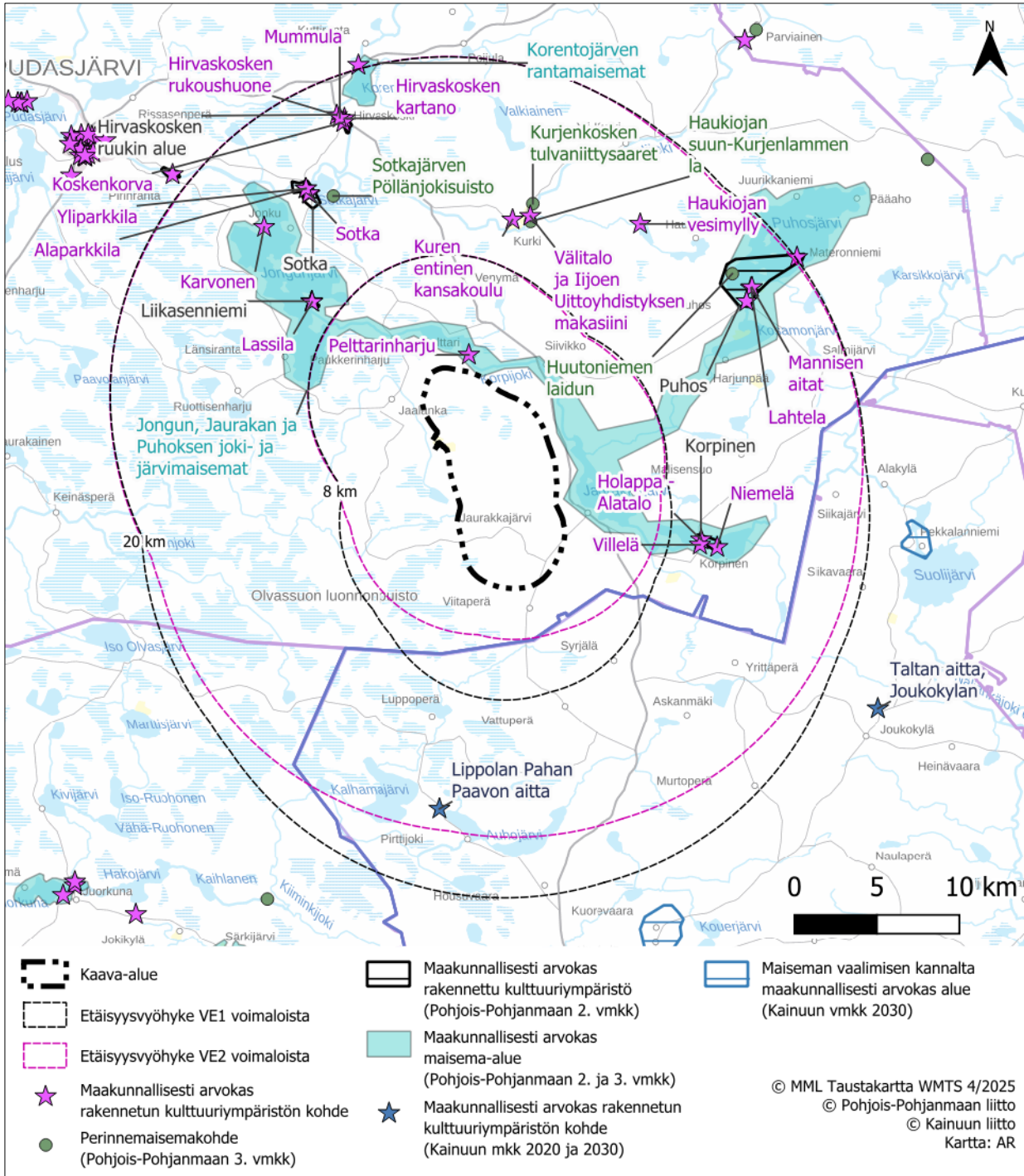
Suunnittelualueella ei ole valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai rakennetun ympäristön arvokohteita. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Olvassuon alue, sijaitsee suunnittele-
lualueen lounaispuolella, noin 3,7 km etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta voimalasta. Lähin

valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, Askanmäen kylä, sijaitsee suunnittelualueen kaakkoispuolella n. 13,2 km etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta voimalasta.

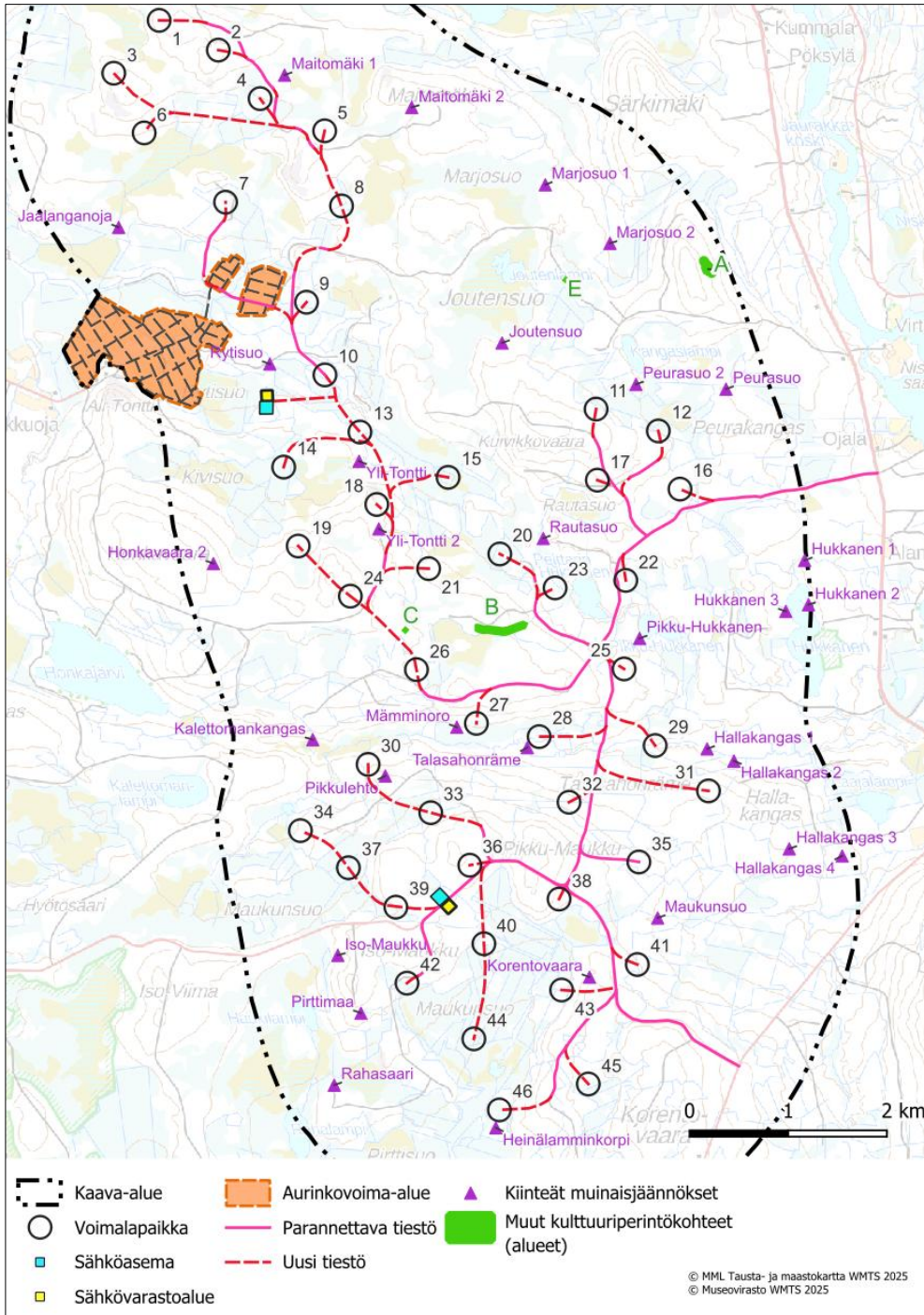
Kuva 9. Joutensuon suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevat valtakunnallisesti maisema-alueet ja kohteet.

Lähin maakunnallisesti arvokas maisema-alue on Jongun, Jaurakan ja Puhoksen joki- ja järvimaisemat suunnittelualueen pohjois-itäpuolella n. 1,6 km etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta voimalasta. Lähin maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö on Likasenniemi suunnittelualueen luoteispuolella n. 9,2 km etäisyydellä lähimmästä voimalasta.

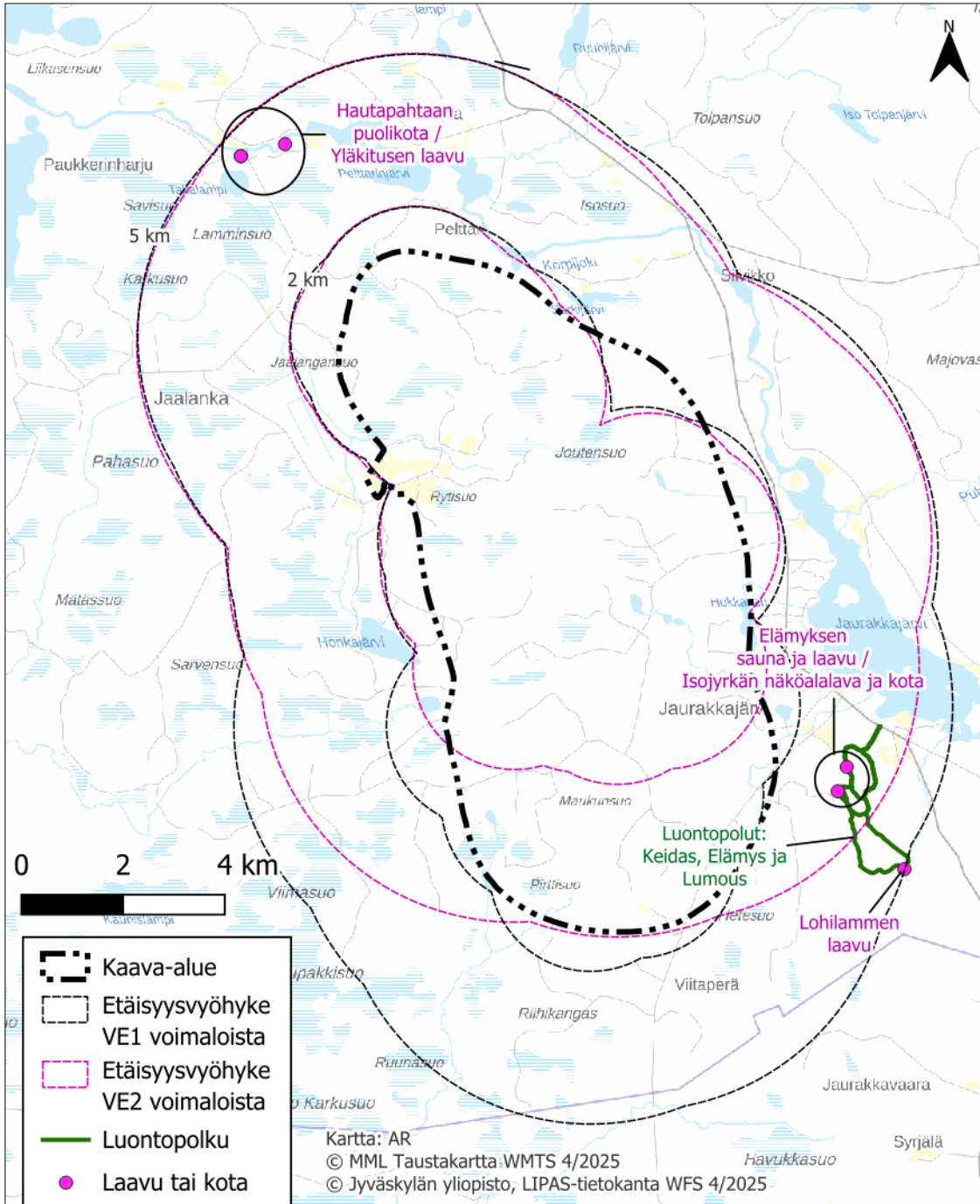
Kuva 10. Maakunnallisesti arvokkaat rakennetun kulttuuriympäristön kohteet ja maisema-alueet 20 km Joutensuon suunnitelluista voimaloista.

Kaava-alueen lähiympäristössä ei sijaitse Museoviraston määrittelemiä valtakunnallisesti merkittäviä arkeologisia alueita (VARK). Suunnittelualueelta tunnettiin ennen arkeologista inventointia kolme arkeologista kohdetta (kaksi kiinteää muinaisjäännöstä ja yksi muu kulttuuriperintökohde). Syyskuussa 2024 tehdyn inventoinnin jälkeen kaava-alueelta tunnetaan 32 kiinteää muinaisjäännöstä, neljä muuta kulttuuriperintökohdetta ja yksi muu kohde. Arkeologiset kohteet on otettu huomioon voimalapaikkojen ja tiestön suunnittelussa ja jätetään rakennustoimenpiteiden ulkopuolelle.

Kuva 11. Suunnittelualueella sijaitsevat muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohdet.

Suunnittelualueella ei sijaitse virkistysrakenteita. Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuu muutamia virallisia virkistysrakenteita Jyväskylän yliopiston LIPAS-tietokannan mukaan: alle 5 km etäisyydelle suunnitelluista voimaloista sijoittuu yhteensä viisi virkistyskohdetta ja yksi luontopolku. Kohteet painottuvat Kupson kutsu - luontopolun ympärille pohjoisessa sijaitsevia kotaa ja laavua lukuun ottamatta.

Kuva 12. Virkistyskohteet 5 km etäisyydellä Joutensuon suunnitelluista voimaloista.

5.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttölain 24 §:n mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat tulleet voimaan 1.4.2018.

Hanketta koskevat seuraavat voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä.
- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselä ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

Terveellinen ja turvallinen ympäristö

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.
- Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämissedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävästä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden säilymisestä.

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

- Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.
- Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet.
- Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

5.3 Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavat

Pohjois-Pohjanmaalla on voimassa **viisi** maakuntakaavaa, joista **neljällä** on lainvoima.

Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava

- Kaava on laadittu Pyhäjoen ydinvoimalahanketta varten.
- Maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan 22.2.2010, ja se vahvistettiin ympäristöministeriön päätöksellä 26.8.2010.
- Kaava sai lainvoiman 21.9.2011 (KHO).

1. vaihemaakuntakaava

- Maakuntavaltuusto hyväksyi 1. vaihemaakuntakaavan 2.12.2013.
- Ympäristöministeriö vahvisti kaavan 23.11.2015.
- Kaavassa käsitellään muun muassa energiantuotantoa ja -siirtoa (mm. manneralueen tuulivoima-alueet ja merituulivoiman päivitykset), kaupan palvelurakennetta, aluerakennetta, taajamia, luonnonympäristöä ja liikennejärjestelmiä.

2. vaihemaakuntakaava

- Maakuntavaltuusto hyväksyi 2. vaihemaakuntakaavan 7.12.2016.
- Kaava sai lainvoiman 2.2.2017.
- Kaavassa käsitellään maaseudun asutusrakennetta, kulttuuriympäristöjä, virkistys- ja matkailualueita, seudullisia materiaalikeskus- ja jätteenkäsittelyalueita, seudullisia ampumaratoja ja puolustusvoimien alueita.

3. vaihemaakuntakaava

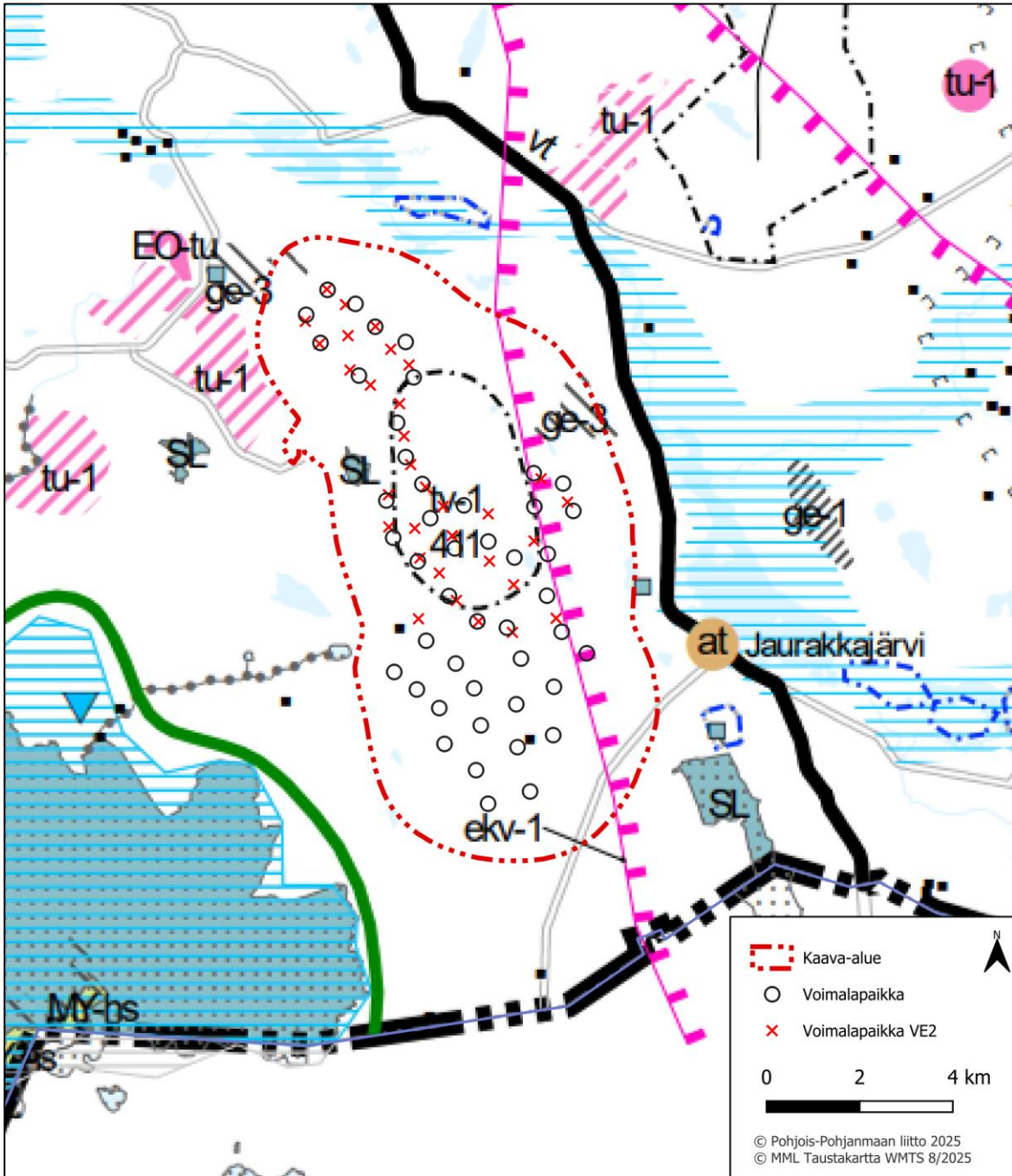
- Maakuntavaltuusto hyväksyi 3. vaihemaakuntakaavan 11.6.2018.
- Kaava määrättiin voimaan maakuntahallituksen päätöksellä 5.11.2018.
- Kaava sai lainvoiman 17.1.2022, kun KHO hylkäsi viimeisen valituksen.
- Kaavassa käsitellään pohjavesi- ja kiviainesalueita, mineraalipotentiali- ja kaivosalueita, Oulun seudun liikennettä ja maankäyttöä, tuulivoima-alueiden tarkistuksia, Vaalan ja Himangan kaavamerkin-
töjen tarkistuksia sekä muita tarvittavia päivityksiä.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava

- Voimaantulosta on kuulutettu 22.8.2025
- Teemat: Energiantuotanto, varastointi ja siirto, viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu, aluerakenne ja saavutettavuus, liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet, energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen
- Osin kumonnut ja muuttanut aiempia maakuntakaavoja.

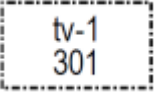
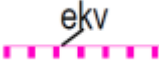
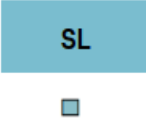
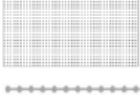

Maakuntavaltuuston 27.5.2025 hyväksymispäätöksestä on jätetty 15 valitusta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Maakuntahallitus päätti 18.8.2025 AKL 201 § nojalla kaavan voimaantulosta ennen lainvoimaa ja päätöksestä kuulutettiin 22.8.2025. Muutoksenhakuviranomainen ei ole kieltänyt päätöksen täytäntöönpanoa.

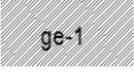

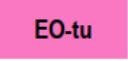
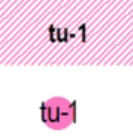
AKL 32 §:n mukaisesti maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Kuntakaava voi edetä kunnanvaltuuston hyväksymiskäsittelyyn, vaikka maakuntakaavasta olisi valitettu kyseisten alueiden osalta.

Kuva 13. Joutensuon kaava-alueen ja voimalapaikkojen sijoittuminen suhteessa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavayhdistelmään, jossa mukana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2025). Kaava-alue on lisätty maakuntakaavakartan päälle.

Hankealuetta ja sen lähiympäristöä (n. 5 km) koskevat maakuntakaavassa seuraavat toiminnot ja merkinnät:

	<p>UUULIVOIMALOIDEN ALUE (<i>energia- ja ilmastovmkk</i>)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa alueidenkäyttölain 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvittävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.</p> <p>tv-1, 411, Maukku</p>
	<p>MINERAALIVARANTOALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on todettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja.</p> <p>Lisämerkinnällä -1 osoitetulla mineraalipotentialivyöhykkeellä on erityistä yhteensovittamisentarvetta, esimerkiksi asumisen, matkailun tai muun merkittävän alueellisen erityispiirteen kanssa.</p> <p>Kehittämisperiaatteet:</p> <p>Mikäli alueen mineraalivarojen hyödyntämistä edistetään, sovitetaan toiminta yhteen muun maankäytön kanssa ja otetaan huomioon mineraalivarojen hyödyntämisen ympäristövaikutukset sekä alueiden erityispiirteet.</p>
	<p>LUONNONSUOJELUALUE (<i>1. ja 3.vmkk</i>)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Alueen ja sen ympäristön maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta, vaan pyritään edistämään alueen luonnon monimuotoisuuden sekä alueiden välisten ekologisten yhteyksien säilymistä. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 § mukainen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.</p>
	<p>NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE (<i>1. ja 3.vmkk</i>)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkoston alueet.</p>
	<p>ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA / TUULI- JA RANTAKERROSTUMA (<i>1. ja 3.vmkk</i>)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p>

	<p>Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, ettei maisemakuvaa turmella, luonnon merkittäviä kauneusarvoja, erikoisia luonnonesiintymiä tuhota eikä luonnonoloissa aiheuteta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia.</p>																					
	<p>ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA / MOREENIMUODOSTUMA (1. ja 3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat.</p> <p>Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, ettei maisemakuvaa turmella, luonnon merkittäviä kauneusarvoja, erikoisia luonnonesiintymiä tuhota eikä luonnonoloissa aiheuteta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia.</p>																					
	<p>MUINAISMUISTOKOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolailalla (295/63) rauhoitetut kiinteät muinaisjäänneet.</p> <p>Suunnittelumääräys: Kohdetta koskevista maankäytön suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.</p>																					
	<p>PORONHOITOALUE (3.vmkk)</p> <p>Suunnittelumääräys: Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäyttöiset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet, kuten erotus- ja ruokinta-paikat sekä pyyntiaidat. Valtion maiden käytön osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan kanssa.</p>																					
	<p>TURVETUOTANTOALUE (1. ja 3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoalueita, joilla on turpeen ottotoimintaa tai joilla on voimassa oleva ympäristölupa turvetuotantoa varten.</p>																					
	<p>TURVETUOTANTOON SOVELTUVA ALUE (tu-1) (1. ja 3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita.</p> <p>Suunnittelumääräykset: Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen ja kulttuuriympäristöön, tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin sekä poronhoitoalueella turvattava poronhoidon edellytykset. Turvetuotantoalueiden jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueiden ominaisuudet, paikalliset maankäyttötarpeet ja suoluonnon tila ja pyrittävä käyttöön, jonka aiheuttama vesistökuormitus ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Jälkikäytön suunnittelussa tulee pyrkiä edistämään maatalouskäyttöä sellaisilla alueilla, joilla on maatalousmaan tarvetta, kuitenkin poronhoitoalueella tulee välttää alueiden ottamista maatalouskäyttöön. Alla lueteltujen soiden turvetuotanto on suunniteltava varmistaen, ettei nimettyjen purojen luonnontilaan voi aiheutua merkittäviä haitallisia vaikutuksia (1.vmkk):</p> <table><thead><tr><th>Suon nimi ja valuma-alue</th><th></th><th>Pikkujoki tai puro</th></tr></thead><tbody><tr><td>Aittosuo,</td><td>60.064</td><td>Aitto-oja</td></tr><tr><td>Jaalangansuo,</td><td>60.074</td><td>Jaalankajoki</td></tr><tr><td>Lavasuo-Alavuotto</td><td>60.035</td><td>Haaraoja</td></tr><tr><td>Mantilansuo W</td><td>60.036</td><td>Leipioja</td></tr><tr><td>Murtosuo</td><td>60.063</td><td>Juurikkaaja</td></tr><tr><td>Pahasuo</td><td>60.074</td><td>Jaalankajoki</td></tr></tbody></table>	Suon nimi ja valuma-alue		Pikkujoki tai puro	Aittosuo,	60.064	Aitto-oja	Jaalangansuo,	60.074	Jaalankajoki	Lavasuo-Alavuotto	60.035	Haaraoja	Mantilansuo W	60.036	Leipioja	Murtosuo	60.063	Juurikkaaja	Pahasuo	60.074	Jaalankajoki
Suon nimi ja valuma-alue		Pikkujoki tai puro																				
Aittosuo,	60.064	Aitto-oja																				
Jaalangansuo,	60.074	Jaalankajoki																				
Lavasuo-Alavuotto	60.035	Haaraoja																				
Mantilansuo W	60.036	Leipioja																				
Murtosuo	60.063	Juurikkaaja																				
Pahasuo	60.074	Jaalankajoki																				

	Pyörösuo	60.026	Vuotonoja
	MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE (2. ja 3.vmkk) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Pohjois-Pohjanmaan päivitysinventointi 2013–2015; Kainuun päivitys- ja täydennysinventointi 2011–2013). Luettelot alueista on esitetty 2. vaihemaakuntakaavan ja 3. vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksissa. Suunnittelumääräykset: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä maisema- ja kulttuuriarvot. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematielöjen säilymistä. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota selvityksissä Arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla. Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi (Pohjois-Pohjanmaan liitto, julkaisu B:86, 2015) sekä Kainuun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi 2011–2013 (Maa-seutumaisemat – arvokaiden maisema-alueiden inventointi, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 2013) esitetyissä aluekuvauksissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen.		
	KYLÄ (2. ja 3.vmkk) Merkinnällä osoitetaan maaseutuasutuksen kannalta tärkeitä kyläkeskuksia, jotka ovat toimintapohjaltaan vahvoja, aluerakenteen tai ympäristötekijöiden kannalta tärkeitä tai sijaitsevat taajaman läheisyydessä. Suunnittelumääräykset: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kyläkeskuksen asemaa on pyrittävä vahvistamaan soveltamalla yhteen asumisen, alkutuotannon ja muun elinkeinotoiminnan tarpeet sekä kehittämällä kylän ydinaluetta toiminnallisesti, kyläkuvallisesti ja liikennejärjestelyiltään selkeästi hahmottuvaksi kohtaamispaikaksi. Uudisrakentaminen on pyrittävä sijoittamaan siten, että se sijoittuu palvelujen kannalta edullisesti olevan kyläasutuksen sekä tie- ja tietoliikenneyhteyksien läheisyyteen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeuttamiseen kyläkokonaisuuteen ja -ympäristöön, vesihuollon järjestämiseen ja hyvien peltoalueiden säilyttämiseen maatalouskäytössä.		
	VALTATIE (vt) / KANTATIE (kt) (1. ja 3.vmkk) Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä edistämään kevyen liikenteen väylien toteuttamista erityisesti taajamien, kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä.		
 	MATKAILUN VETOVOIMA-ALUE / MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE (1., 2. ja 3.vmkk) Merkinnällä osoitetaan ympäristöarvojen, matkailun ja virkistykseen kannalta valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäviä aluekokonaisuuksia. Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota virkistysalueiden ja -reittien verkoston muodostamiseen sekä maisema- ja ympäristöarvojen säilymiseen ja matkailukeskusten rakentamisen sopeuttamiseen ympäristöön.		

	<p>Aluekohtaiset kehittämisperiaatteet:</p> <p>Olvassuo</p> <p>Alueen virkistyskäytön kehittäminen perustuu suoluontoon ja se pyritään toteuttamaan alueen luonteeseen soveltuvana kansallispuistona.</p>
	<p>POHJAVESIALUE (3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä (I luokka / 1- luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet.</p> <p>Suunnittelumääräykset: Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävin vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.</p>
	<p>VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen (VAMA 2021) mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla:</p> <ul style="list-style-type: none">• Reisjärven kulttuurimaisemat• Kalajokilaakson viljelymaisemat• Rahjan saaristomaisemat• Miilurannan asutusmaisema• Hailuoto• Limingan lakeuden kulttuurimaisema• Oulujokilaakson kulttuurimaisemat• Rokuanvaaran maisemat• Manamansalon kulttuurimaisemat• Olvassuo• Aittojärven ja Livojokivarren kulttuurimaisemat• Iijoen jokivarsimaisemat• Tyrjärven kulttuurimaisemat• Määttälänvaaran kulttuurimaisemat• Rukan vaarajono• Oulankajoen ja Kitkajoen koskimaisemat• Kitkajärvien ja Riisitunturin maisemat <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen luonnon- ja kulttuuripiirteet ja maisemakuva sekä turvattava maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakunta-kaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Erityisesti Limingan lakeuden ja Muhoksen peltoalueiden tärkeät linnuston kerääntymisalueet tulee turvata. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustaltaan maisemaan. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota julkaisussa Pohjois-Pohjanmaa Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet VAMA 2021 aluekuvauksissa esitettyyn arviointiin luonnon- ja kulttuuripiirteisiin sekä maisemakuvaan.</p>

Lisäksi energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa on tuulivoimaa koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä, jotka ohjaavat tarkempaa suunnittelua.

TUULIVOIMALOIDEN RAKENTAMINEN

Nämä yleiset suunnittelumääräykset koskevat kaikkea teollisen kokoluokan tuulivoimarakentamista maakunnassa, myös pienempiä hankkeita. Pohjois-Pohjanmaalla seudullisesti merkittävän tuulivoiman kokonaisuus on vähintään kymmenen voimalaa käsittävä tuulivoimahanke. Seudullista kokoa pienemmät, lähekkäin sijoittuvat alueet voivat muodostaa yhdessä seudullisesti merkittävän kokonaisuuden.

Maakuntakaavassa osoitettujen seudullisesti merkittävien tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan tarkemmassa suunnittelussa tarkastella tuulivoimapuistoja, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia. Mikäli seudullisesti merkittävää tuulivoimaa tutkitaan maakuntakaavassa osoitettujen, lähtökohdiltaan parhaiten teolliseen tuulivoimaan soveltuvien tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolelle, selvitysten ja vaikutusten arvioinnin tulee täyttää myös maakuntakaavan sisältövaatimukset ja maakuntakaavatoimien yhteisvaikutusten arviointi. Laadittava kuntakaava ei saa olla ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteiden tai periaatteiden kanssa, eikä vaikeutaa maakuntakaavan toteuttamista.

Maakuntakaavan tuulivoimaloiden alue (tv-1 ja tv-2) on erityisominaisuutta kuvaava merkintä, joka mahdollistaa tarkemman suunnittelun, ei tarkka aluerajaus. Kuntakaavoituksessa tuulivoimaloiden alue täsmentyy tarkempien selvitysten ja vaikutusten arvioinnin perusteella maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueeseen tukeutuen. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitava viimeisin selvitystieto sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset, myös jo toiminnassa olevien tuulivoimaloiden käyttöään päättyessä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös muut lähialueiden energia- ja voimalinjahankkeet sekä hankkeiden yhteisvaikutukset. Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa voimat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen, mukaan lukien vedenalainen kulttuuriperintö ja muinaismuistolailla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännealueiden ulkopuolelle. Maakuntakaavan luo-alueet, luonnonsuojelu- ja pohjavesialueet, Natura 2000 -verkoston ja harjijensuojeluohjelman alueet sekä merkittävät virkistysalueet eivät sovellu tuulivoimarakentamiseen. Maisemallisesti herkällä Oulujärven ranta-alueella teollisen kokoluokan tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 5 km etäisyydelle Oulujärven ranta-alueesta maisemavaikutusten vähentämiseksi.

Seudullisesti merkittävä tuulivoimarakentaminen tulee sijoittaa ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimaloiden sijoittamista myös muille alueille, mikäli selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla voidaan varmistua siitä, ettei alue yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittävästi lisää tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia muihin elinkeinoihin, asutukseen, luontoympäristöön, tuulivoimalle herkille lajeille, Natura 2000 -verkostoon sekä ekologisen verkoston ja sen ydinalueiden säilymiseen tai muuhun ympäristöön. Laajamittaista tuulienergiatuotantoa suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on arvioitava tuulivoimahankkeen vaikutukset vaikutusalueella sijaitseviin Natura-alueisiin ja varmistaa ettei hankkeesta aiheudu erikseen ja yhdessä jo toteutuneiden tuulivoima-alueiden ja vireillä olevien muiden tuulivoima-alueiden kanssa Natura-alueen suojeluperusteena olevalle lajistolle tai luontotyypille merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava valtakunnallisten ja maakunnallisten ekologisten yhteyksien säilyminen eheinä ja toimivina. Tuulivoimalle herkkien lajien osalta on käytettävä viimeisintä saatavilla olevaa valtakunnallista ja alueellista selvitystietoa.

Tuulivoimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa maakotkan ydinreviirien ja linnuston kannalta tärkeiden alueiden ulkopuolelle (IBA, FINIBA ja MAALI-alueet). Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimarakentamista myös näille alueille, mikäli voidaan varmistua siitä, ettei tuulivoimarakentaminen yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa heikennä linnustoarvoja. Muuttolinnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten ehkäisemiseksi voimalat tulee sijoittaa ensisijaisesti Pohjois-Pohjanmaan rannikon päämuuttoreitin (PPL 2021) ja linnuston tärkeiden levähtämisalueiden ulkopuolelle.

Tuulivoima-alueiden tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata riittävä etäisyys metsäpeurojen esiintymis- ja vasomisalueisiin sekä turvata niiden väliset ekologiset yhteydet.

Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset, myös tuulivoimatuotannon edellyttämien voimalinjojen suunnittelun ja toteuttamisen yhteydessä.

Tuulivoiman vesistövaikutuksiin, etenkin vesistökuormituksen riskin riittävään huomioimiseen happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeiden esiintymisalueilla, on kiinnitettävä tarkemmassa suunnittelussa erityistä huomiota. Tuulivoimahankkeiden suunnittelussa ja hankekohtaisissa vaikutusten arvioinneissa tulee huomioida valuma-alueiden muutosten ja vedenpidätyskyvyn muutokset, joista helposti muodostuu ennakoimattomia kerrannaisvaikutuksia runsaan tuulivoimarakentamisen alueilla. Lisäksi tuulivoima- ja voimajohtorakentamisen on huomioitava virtavesieliöstön vapaan liikkumisen turvaaminen tiestörakentamisessa, eroosioherkkyyden huomioiminen virtaamia äärevöitettäessä sekä rantavyöhykkeen olosuhteiden ja pienten virtavesien olosuhteiden turvaaminen. Lisäksi vaikutusten arvioinnissa on huomioitava yhteisvaikutukset muiden suuresti maankäyttöä muuttavien hankkeiden kanssa.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä, meripelastustoiminnasta, merenkulun tutka- ja radiojärjestelmistä ja muusta toiminnasta johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvitettävä tuulivoimaloiden toiminta- ja rakentamisaikaisien kuljetusten vaikutukset kansallisesti ja kansainvälisesti.

Ilmatieteen laitoksen säätutkien osalta vaikutusarviointi on tehtävä myös yli 20 kilometrin etäisyydellä sijaitseviin tuulivoima-alueisiin, jos ne sijaitsevat alle 10 kilometrin etäisyydellä 20 kilometrin etäisyyserajan sisäpuolella olevista tuulivoima-alueista. Tarvittaessa on neuvoteltava mahdollisuudesta järjestää kompensatiomittausasemia laajojen tuulivoima-alueiden yhteyteen (noin yli 10 voimalaa tai alue yli 20 km²).

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia. Suunnittelussa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten sensori- ja tietoliikennejärjestelmien turvaamisesta johtuvat rajoitteet. Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto puolustusvoimien Pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 kilometrin etäisyydelle puolustusvoimien alueista eikä alle 12 kilometrin etäisyydellä varalaskupaikoista.

Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Suunnittelua on tehtävä mahdollisimman varhaisessa hankevaiheessa yhteistyössä muiden energiantuotannon hanketoimijoiden, kuntien, viranomaisten sekä kanta- ja alueverkkoyhtiöiden kanssa. Lisäksi on arvioitava sähkönsiirron yhteisvaikutukset muiden voimajohtohankkeiden kanssa sekä maalla että merellä.

Energia- ja ilmastovaihekaavun hyväksytyssä kaavassa on myös aurinkovoimaloiden rakentamista koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Teollisen mittaluokan aurinkoenergian tuotantoalueen sijoittamista suositellaan ensisijaisesti ihmisen muokkaamille alueille. Nämä voivat olla mm. pilaantuneiden maiden alueita, käytöstä poistettuja kaatopaikkoja, läjitys- ja täyttöalueita, meluvalleja, entisiä turvetuotantoalueita, entisiä teollisuusalueita ja kaivosalueita tai huonosti tuottavia viljelysalueita. Aurinkovoimaloiden suunnittelua ja toteuttamista on vältettävä luonnontilaisille ja metsäisille alueille sekä varmistettava, ettei merkittäviä negatiivisia ilmastovaikutuksia muodostu.

Teollisen mittaluokan aurinkovoimaloita ja aurinkovoimapuistoja suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota sähkönsiirtoon. Lähekkäin sijoittuvien aurinkovoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Suunnittelua on tehtävä yhteistyössä muiden energiantuotannon hanketoimijoiden, kuntien, viranomaisten sekä kanta- ja alueverkkoyhtiöiden kanssa. Lisäksi on arvioitava sähkönsiirron yhteisvaikutukset muiden voimajohtohankkeiden kanssa. Alueet tulee ensisijaisesti sijoittaa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen tai muutoin jo muokatuille alueille.

Laajamittaista aurinkoenergiatuotantoa suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen, mukaan lukien vedenalainen kulttuuriperintö ja muinaismuistolailta rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten ulkopuolelle. Maakuntakaavan luo-alueet, luonnonsuojelu- ja pohjavesialueet, Natura 2000 -verkoston ja harjijensuojeluohjelman alueet, merkittävät virkistysalueet sekä linnuston kannalta tärkeät alueet (IBA, FINIBA ja MAALI-alueet) eivät sovellu teolliseen aurinkovoimatuotantoon. Tapauskohtaisesti voidaan harkita aurinkovoimaloiden sijoittamista myös näille alueille, mikäli selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla voidaan varmistua siitä, ettei alue ei yksin tai yhdessä muiden energiahankkeiden kanssa merkittävästi lisää rakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia yllä mainittuihin kokonaisuuksiin.

Aurinkoenergiatuotantoa suunniteltaessa on otettava huomioon yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä muihin elinkeinoihin ja asutukseen, ja huolehdittava siitä, että tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään. Aurinkovoimarakentamiselle herkkien lajien osalta on käytettävä viimeisintä saatavilla olevaa valtakunnallista ja alueellista selvitystietoa. Aurinkovoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava valtakunnallisten ja maakunnallisten ekologisten yhteyksien säilyminen eheinä ja toimivina. Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

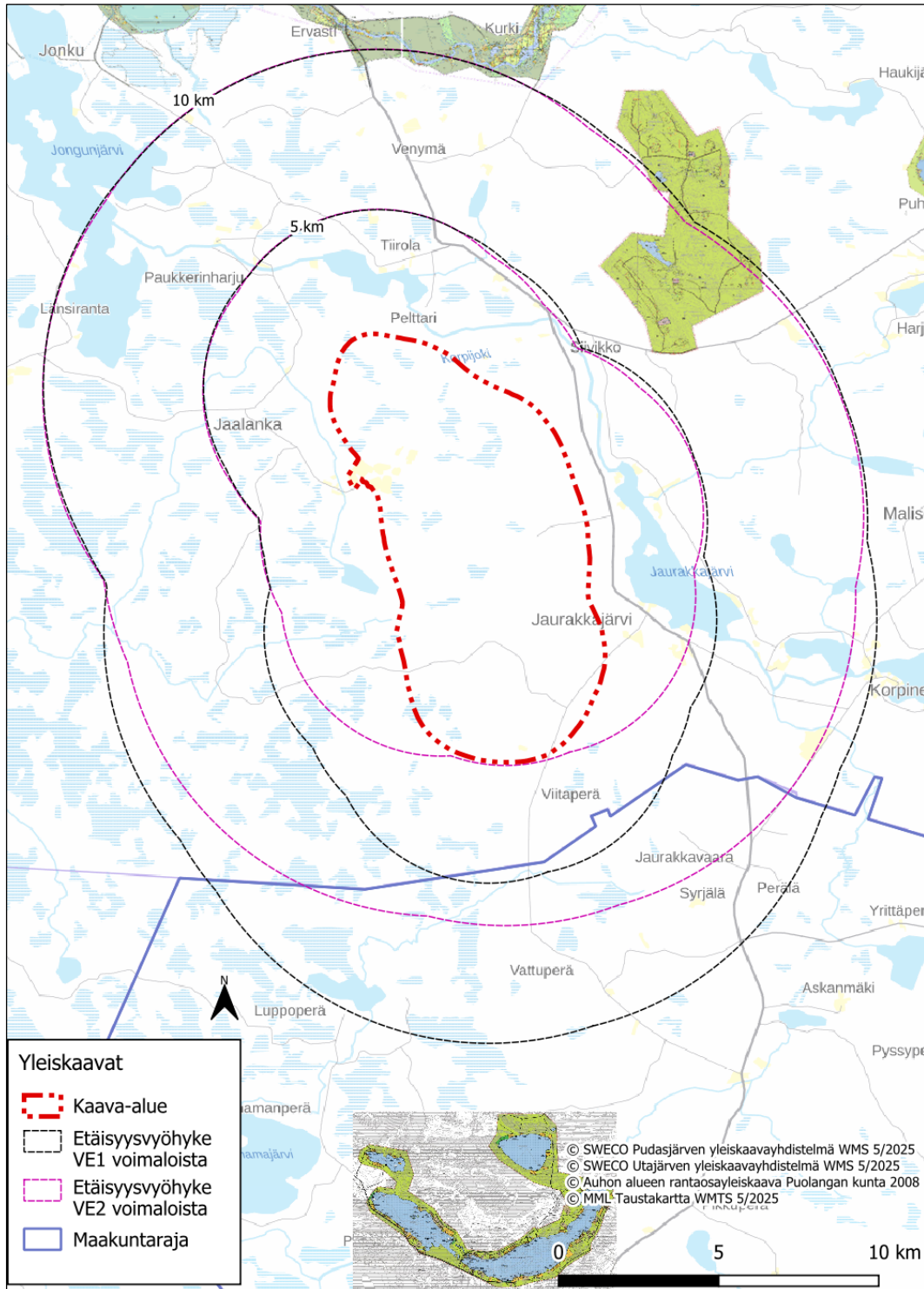
Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset, myös aurinkovoimatuotannon edellyttämien voimalinjojen suunnittelun ja toteuttamisen yhteydessä.

Aurinkovoiman tuotantoalueiden vesistövaikutusten suuruus riippuu kuivatustarpeesta ja kuivatuksen kohteena olevasta maaperästä. Potentiaalisesti haitallisimpia vaikutuksia ilmenee vanhoille turvetuotantoalueille perustettavilla hankkeilla, mikäli happamoittavat vaikutukset ovat uhanneet vesistöjä jo turvetuotannon aikana. Aurinkovoiman vesistövaikutuksiin, etenkin vesistökuormituksen riskin riittävään huomioiseen happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeiden esiintymisalueilla, on kiinnitettävä tarkemmassa suunnittelussa erityistä huomiota.

Toiminnanharjoittajan tulee selvittää teollisen kokoluokan aurinkoenergia-alueiden eli yli yhden piikimegawatin (1 MWp) mahdolliset haitalliset vaikutukset puolustusvoimien sensori- ja tietoliikennejärjestelmille sekä niistä mahdollisesti aiheutuvat rajoitukset aurinkoenergiatuotannon sijoittumiselle suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä. Mahdolliset häiriövaikutukset tutka- ja radiojärjestelmille sekä sensori- ja tietoliikennejärjestelmille tulee selvittää ja arvioida yhteistyössä viranomaisten kanssa.

5.4 Yleiskaavat

Suunnittelualueelle ei sijoitu voimassa olevia yleiskaavoja. Lähin yleiskaavoitettu alue, Tolpanvaaran tuulivoimapuiston osayleiskaava, sijoittuu lähimmillään noin 4 kilometrin etäisyydelle suunnittelualueen rajasta koilliseen. Alle 5 kilometrin etäisyydelle suunnittelualueesta ei sijoitu muita yleiskaava-alueita.

Kuva 14. Suunnittelualue suhteessa voimassa oleviin yleiskaavoihin.

5.5 Asema- ja ranta-asemakaavat

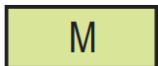
Suunnittelualueella sijaitsee yksi osa Korpijoen ranta-asemakaavoitetuista alueista. Kangaslammen rannassa sijaitseva asemakaavoitettu alue on kokonaisuudessaan maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Ranta-asemakaavamääräysten mukaan koko kaava-alueella suositellaan noudatettavaksi Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion rantametsien metsänhoito-ohjeita. MY -alueilla avohakkuut, syvät metsänauraukset ja muut luontoa merkittävästi muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. 50 m leveällä rantavyöhykkeellä sallitaan vain maisemanhoidon kannalta välttämättömät puuston harvennus- ja korjuutoimenpiteet. Kyseessä olevalla ranta-asemakaavoitetulla alueella ei ole rakennusoikeutta. Muut Korpijoen ranta-asemakaavan alueet sijaitsevat alle kahden kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta suunnittelualueen itäpuolella.

Suunnittelualueella sijaitsevalle Korpijoen ranta-asemakaavoitetulle alueelle on osoitettu seuraava merkintä:

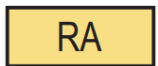

Maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja.

Muut Korpijoen ranta-asemakaavan alueet sijaitsevat alle 1,5 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta itään. Alueille on osoitettu edellä mainitun MY-alueen lisäksi seuraavat merkinnät:

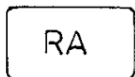

Maa- ja metsätalousalue

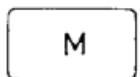

Loma-asuntojen korttelialue

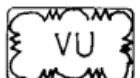
Suunnittelualueen länsipuolella alle kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta sijaitsee Honkajärven rantakaava. Honkajärven rantakaavassa on osoitettu seuraavat merkinnät:

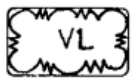
Loma-asuntojen korttelialue, jolla olevalle rakennuspaikalle saa rakentaa loma-asunnon, talousrakennuksen ja saunan. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei saa ylittää sataa kerrosalaneliometriä. Rakennusten tulee sopeutua ympäristöön. Rakennuspaikalla on säilytettävä maiseman kannalta merkittävä puusto.

Maa- ja metsätalousalue

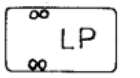
Urheilualue

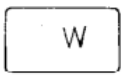
Lähiulkoilualue

Vedenottamo

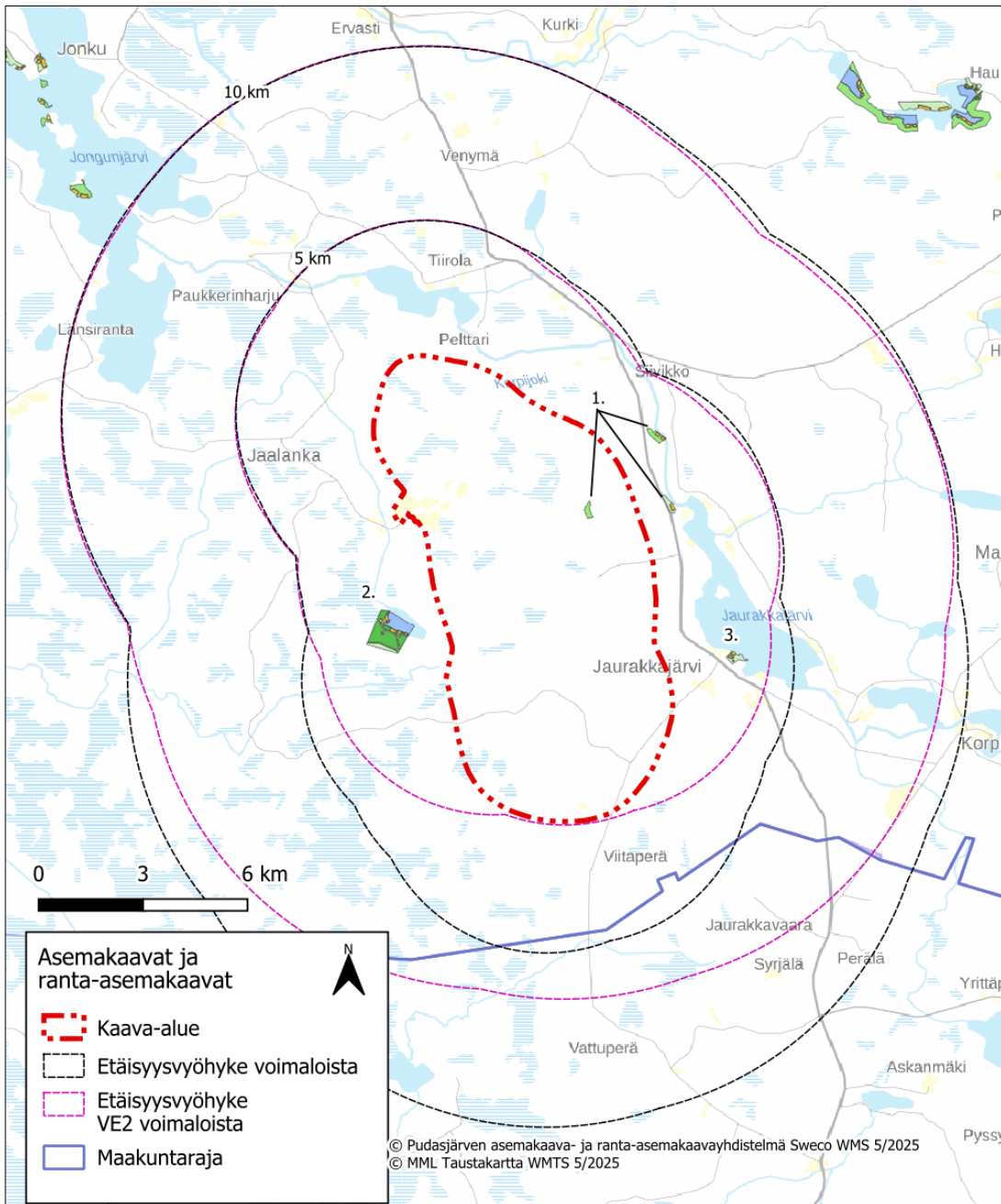

Pysäköimisalue

Vesialue

Lisäksi suunnittelualueen itäpuolella noin 3,0 kilometrin etäisyydellä alueen rajasta sijaitsee Korpisen ranta-
asemakaavan muutos, johon on osoitettu maa- ja metsätalousaluetta (M), loma-asuntojen korttelialuetta
(RA) ja lähivirkistysaluetta (VL). Ranta-asemakaava on kuulutettu lainvoimaiseksi 10.4.2025. Ranta-asema-
kaavan muutoksessa kaava-alueelle osoitetaan edellisten lisäksi pysyvää asutusta (AO Erillispientalojen kort-
telialue) ja lähivirkistysalueen merkintä poistuu.

Kuva 15. Hankealue suhteessa alueen voimassa oleviin ranta-asemakaavoihin ja asemakaavoihin.

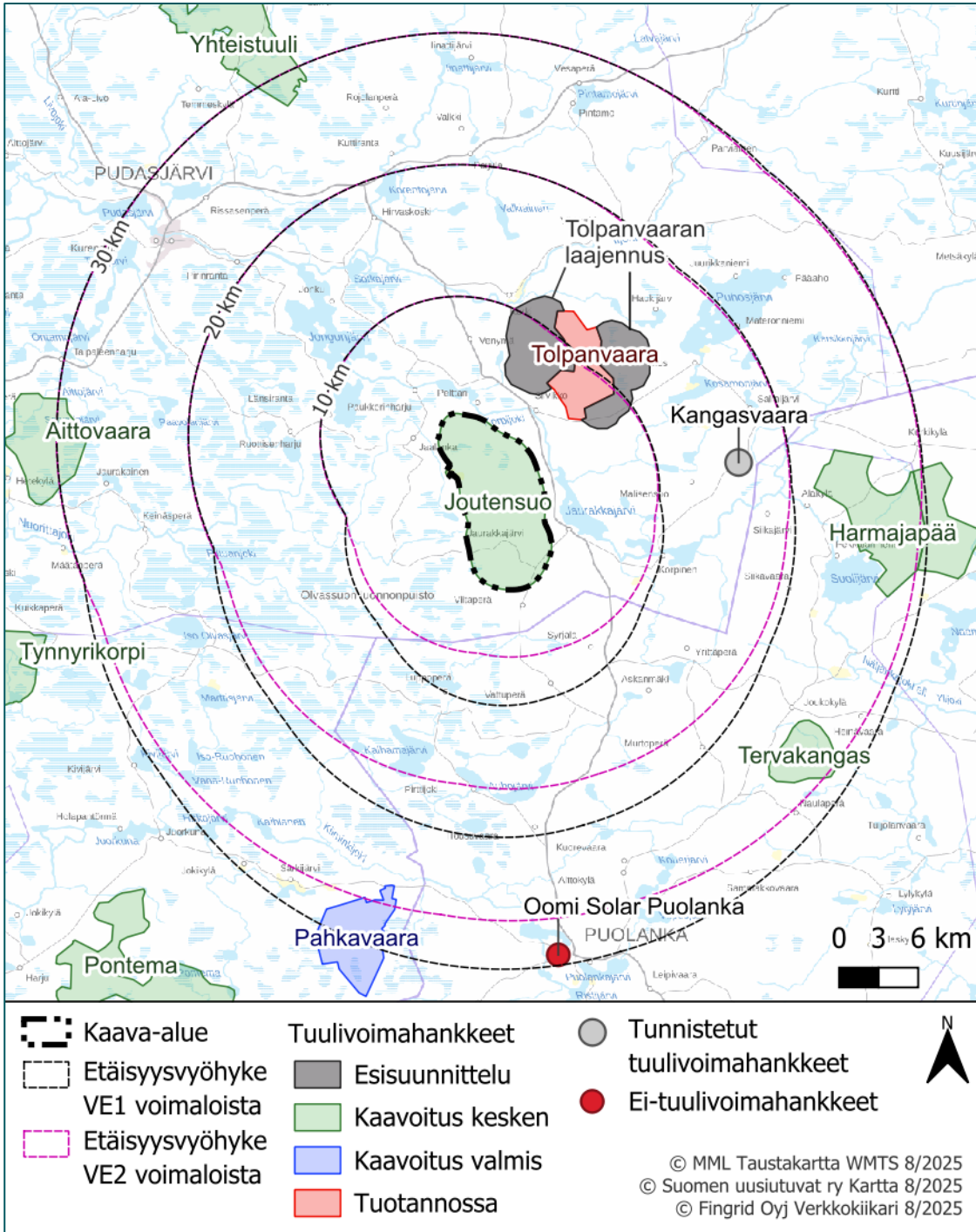
5.6 Maanomistus

Suunnittelualueesta noin puolet sijoittuu Metsähallituksen omistamille maa-alueille. Muu osa suunnittelualueesta on yksityisten omistuksessa olevia maa-alueita.

5.7 Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat muut tuulivoimahankkeet

Lähialueen jo toiminnassa olevat tuulivoimalat ja suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet otetaan huomioon kaavan vaikutusten arvioinnissa siinä mittakaavassa kuin mahdollisia yhteisvaikutuksia arvioidaan voivan aiheuttaa.

Alle 30 km etäisyydelle suunnittelualueesta sijoittuu kahdeksan eri vaiheissa olevaa tuulivoimahanketta: esisuunnittelussa oleva Tolpanvaaran laajennus noin 5 km etäisyydellä voimalapaikoista, tuotannossa oleva Tolpanvaara noin 6,6 km etäisyydellä voimalapaikoista, esisuunnittelussa oleva Kangasvaara noin 16,1 km etäisyydellä voimalapaikoista, kaavoitusvaiheessa oleva Harmajapää noin 21,7 km etäisyydellä voimalapaikoista, kaavoitusvaiheessa oleva Tervakangas noin 24,2 km etäisyydellä voimalapaikoista, kaavoitusvaiheessa oleva Pahkavaara noin 25,1 km etäisyydellä voimalapaikoista, kaavoitusvaiheessa oleva Aittovaara noin 27,6 km etäisyydellä voimalapaikoista ja kaavoitusvaiheessa oleva Yhteistuuli noin 27,7 km etäisyydellä suunnitelluista voimalapaikoista.

Kuva 16. Muut tuulivoimahankkeet Joutensuon suunnittelualueen ympäristössä.

6 Selvitykset ja vaikutusten arviointi

6.1 Vaikutusten arvioinnista

Vaikutusten arviointi on osa tuuli- ja aurinkovoimarakentamisen suunnittelua. Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä sekä Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:ssä säädetään vaikutusten selvittämisestä kaavaa laadittaessa. Vaikutusten selvittämisen tarkoituksena on jo suunnittelun aikana saada tietoa

suunnitteluratkaisujen merkityksestä ja siten parantaa lopullisen suunnitelman laatua. Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta käytössä oleviin perustietoihin ja valmiisiin, ajantasaisiin selvityksiin, alueella suoritettuihin maastokäynteihin, osallisilta saataviin lähtötietoihin, lausuntoihin ja huomautuksiin sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

Merkittävien tuulivoimahankkeiden, ja tässä tapauksessa myös aurinkovoimahankkeen, ympäristövaikutukset arvioidaan YVA-lain mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimahanke ylittää YVA-lain liitteen 1 (126/2019) hankeluettelon mukaisen rajan. YVA-menettelyä sovelletaan tuulivoimahankkeissa, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonais-teho vähintään 45 megawattia.

Tässä hankkeessa ennakoidaan ympäristövaikutusten kohdistuvan tuulivoimapuiston osalta erityisesti maisemaan, luontoon ja maankäyttöön. Kookkaina rakennelmina tuulivoimalat näkyvät alueella laajasti, myös naapurikuntien puolella. Luontovaikutukset kohdistuvat erityisesti linnustoon. Kokonaisuudessaan laajana hankkeena vaikutukset alueen elinkeinoelämään ja aluetalouteen ovat merkittävät varsinkin hankkeen rakennusvaiheessa työllisyyden kannalta sekä käytön aikana kuntatalouden kannalta. Arviointityön perusteella hankkeen vaikutusalueet tarkentuvat ja saattavat laajentua tai rajautua tässä suunnitelmassa arvioidusta.

Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimahankkeen vaikutusten tueksi laaditaan suunnittelualueilta YVA- ja kaavamenettelyn yhteydessä seuraavat selvitykset ja mallinnukset:

Laadittavat selvitykset:

- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- Lepakkoselvitys
- Viitasammakkoselvitys
- Liito-oravaselvitys
- Pesimälinnustoselvitys
- Lintujen kevät- ja syysmuuton tarkkailu
- Metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi
- Pöllöselvitys
- Päiväpetolintuselvitys
- Sääksen lentotarkkailu
- Kaakkurin lentotarkkailu
- Muiden luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien tai muutoin arvokkaan eläinlajiston elinympäristöjä ja esiintymispotentiaalia havainnoidaan muiden selvitysten yhteydessä
- Selvitys vaikutuksista poronhoitoon
- Natura-arvioinnit:
 - Jäkälävaaran rinnensoot ja Rytisuo, SAC FI1103823
 - Olvassuo, SAC/SPA FI1103829
 - Kiiminkijoki SAC FI1101202
 - Jarukkavaara, SAC/SPA FI1103815
- Natura-tarvearvioinnit:
 - Iso Tilansuo-Housusuo, SAC FI1200463
 - Vellisuo-Vuorisuo, SAC FI1200465
- Arkeologinen inventointi

Tehtävät mallinnukset:

- Näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat
- Melu- ja välkemallinnukset

Kyselyt:

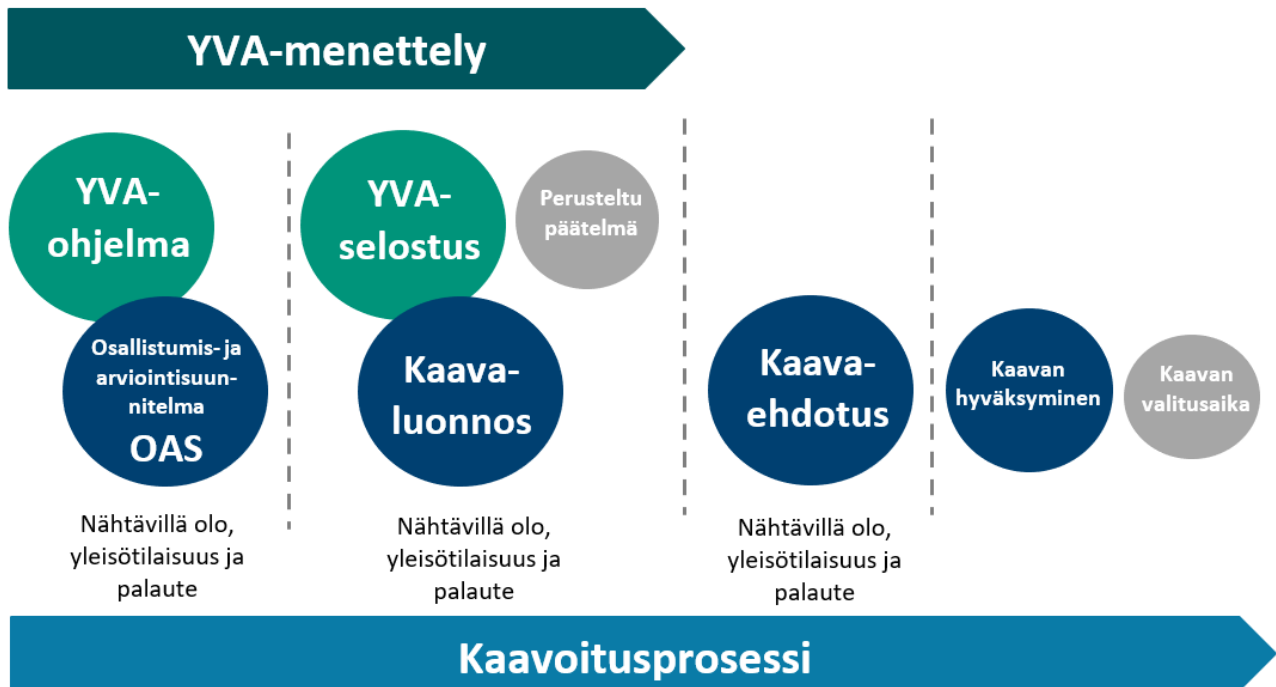
- Uhanalaisen petolinnun törmäysmallinnus

- Asukaskysely
- Metsästäjähaastattelut

6.2 Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on tärkeä osa yleiskaavan laadintaa. Ympäristövaikutusten arviointia varten tehdyissä selvityksissä on huomioitu yleiskaavoituksessa tarvittavat selvitystarpeet, jolloin yleiskaava voidaan laatia YVA-menettelyn selvitysaineiston pohjalta.

Hankkeen YVA-ohjelma ja kaavoituksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma pyritään asettamaan samoihin aikoihin nähtävillä. YVA- ja kaavaprosesseihin liittyvät tiedotustilaisuudet pyritään yhdistämään siten, että hankkeesta kiinnostuneet voivat tiedotustilaisuuksissa saada tietoa hankkeen, YVA-menettelyn ja kaavoituksen etenemisestä sekä siitä, miten YVA-menettelyn yhteydessä tehdyt selvitykset otetaan huomioon hankesuunnittelussa ja kaavoituksessa.

Kuva 17. YVA-menettelyn ja kaavoitusprosessin kulku.

7 Osallistuminen ja vuorovaikutus

7.1 Osalliset

Osallisia ovat

- kiinteistönomistajat
- ne, joiden asumiseen, työhön tai muihin oloihin valmisteilla oleva kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa:

- kaavan vaikutusalueen asukkaat, yritykset ja elinkeinonharjoittajat, virkistysalueiden käyttäjät, kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja haltijat
- viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
 - Lupa- ja valvontaviranomainen
 - Pohjois-Suomen Elinvoimakeskus
 - Pohjois-Pohjanmaan liitto
 - Kainuun liitto
 - Pohjois-Pohjanmaan museo
 - Kainuun museo
 - Pudasjärven kaupunki
 - Puolangan kunta
 - Utajärven kunta
 - Taivalkosken kunta
 - Suomussalmen kunta
 - Puolustusvoimat
 - Väylä (Liikennevirasto)
 - Luonnonvarakeskus LUKE
 - Metsähallitus
 - Oulunkaaren ympäristöpalvelut
 - Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
 - Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde
 - Metsähallitus
 - Metsäkeskus
 - Traficom
 - Fingrid Oyj
 - Puolustusvoimat, 3. logistiikkarykmentti
 - Pääesikunta, Operatiivinen osasto
 - Fintraffic Lennonvarmistus Oy (ent. ANS Finland Oy)
 - Kunnan ympäristö/terveysvalvonta, Pudasjärvi
 - Kunnan ympäristö/terveysvalvonta, Puolanka
 - Kunnan ympäristö/terveysvalvonta, Utajärvi
 - Suomussalmen ympäristövalvonta
 - Kuusamon ympäristösuojeluviranomainen
 - Suomen Erillisverkot Oy
 - Ilmatieteen laitos
- yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
 - asukkaita edustavat yhteisöt kuten asukasyhdistykset sekä kylätoimikunnat
 - tiettyä intressiä tai väestöryhmää edustavat yhteisöt, kuten luonnonsuojeluyhdistykset ja riis-tanhoitoyhdistykset
 - elinkeinonharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhteisöt kuten paliskunnat: Pudasjärven ja Pinta-mon paliskunnat, sekä Paliskuntain yhdistys.
 - erityistehtäviä hoitavat yhteisöt tai yritykset; Finavia Oyj, Digita Oy, Elenia, Telia Finland Oyj, Elisa Oyj, DNA Oy, Cinia Group Oy

7.2 Osallistuminen

Osallisilla on mahdollisuus antaa mielipiteensä ja muistutuksensa kaavan nähtävillä olon aikana kaavaluonnos- ja kaavaehdotusvaiheessa. AKL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiin, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Kaavan valmisteluvaiheessa ja kaavan ehdotusvaiheessa pyydetään lausunnot viranomaisilta.

Vuorovaikutuksen ja osallistumisen takaamiseksi järjestetään nähtävilläoloaikoina kaikille avoimet tiedotus- ja yleisötilaisuudet. Kaavoituksen asiakirjat ovat saatavilla koko prosessin ajan Pudasjärven kaupungin internetsivuilla.

8 Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu

Kaavoituksen aloitusvaihe ja vireilletulo (kesä–syksy 2024)

Pudasjärven kaupunginhallitus on päättänyt käynnistää Joutensuon tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen 11.06.2024 §189.

Pudasjärven kaupunginhallitus on päättänyt kaavan vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä asettamisesta 15.10.2024 §311. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 27.11.2024–10.1.2025. Nähtävilläolon aikana järjestettiin hankkeen YVA-menettelyn kanssa yhteinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus 4.12.2024.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetettiin nähtävillä, jolloin osallisilla ja kuntalaisilla on ollut mahdollisuus esittää mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Mielipiteet pyydettiin toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena johonkin seuraavista osoitteista:

- Pudasjärven kaupungin asiakaspalvelu: Kohtaamo, Hyvän olon keskus Pirtti, Varsitie 1, 93100 Pudasjärvi (asiakaspalvelun aukioloaikoina)
- Postilla: Pudasjärven kaupunki, tekninen osasto, Karhukunnaantie 6 (PL 10), 93101 Pudasjärvi
- Sähköpostilla: kirjaamo@pudasjarvi.fi

Yleiskaavasta järjestettiin AKL 66§:n ja MRA 18 §:n mukainen 1. viranomaisneuvottelu 15.1.2026 Teams-kokouksena.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa kaavoitusprosessin aikana.

Yleiskaavan valmisteluvaihe (kevät/kesä 2026)

Kaavaluonnos laaditaan samanaikaisesti YVA-selostuksen kanssa. Pudasjärven kaupunginhallitus päättää valmisteluvaiheen aineiston ja kaavaluonnoksen nähtävillä asettamisesta AKL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti. Nähtävillä asettamisesta kuulutetaan sanomalehdissä ja kunnan kotisivuilla Internetissä. Viranomaisille tarjotaan nähtävilläoloaikana mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Osallisilla ja kuntalaisilla on mahdollisuus esittää nähtävilläoloaikana mielipiteensä valmisteluvaiheen aineistosta joko kirjallisesti tai suullisesti. Mielipiteet pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena. Kirjalliset mielipiteet ja lausunnot pyydetään toimittamaan johonkin seuraavista osoitteista:

- Pudasjärven kaupungin asiakaspalvelu: Kohtaamo, Hyvän olon keskus Pirtti, Varsitie 1, 93100 Pudasjärvi (asiakaspalvelun aukioloaikoina)
- Postilla: Pudasjärven kaupunki, tekninen osasto, Karhukunnaantie 6 (PL 10), 93101 Pudasjärvi
- Sähköpostilla: kirjaamo@pudasjarvi.fi

Kaavan valmisteluvaiheen aineiston nähtävilläoloaikana järjestetään hankkeen YVA-menettelyn kanssa yhteinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus. Tilaisuuteen voi osallistua myös etänä.

Yleiskaavan ehdotusvaihe (syksy 2026)

Kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana saadut mielipiteet ja lausunnot käsitellään ja niihin laaditaan perustellut vastineet. Kaavaehdotuksen laadinnassa huomioidaan YVA-menettelystä saatu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Kaavaan tehdään palautteen pohjalta tarvittavat muutokset. Pudasjärven kaupunginhalitus päättää osayleiskaavaehdotuksen nähtävillä asettamisesta AKL 65 §:n ja MRA 19 §:n mukaisesti 30 päivän ajaksi.

Nähtävilläolosta julkaistaan kuulutus sanomalehdissä ja kunnan kotisivuilla internetissä. Nähtävilläoloaikana kaikilla osallisilla on mahdollisuus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta. Muistutukset pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena.

Yleiskaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Yleiskaavasta järjestetään ehdotusvaiheessa tarvittaessa AKL 66 §:n ja MRA 18 §:n mukainen viranomaisneuvottelu.

Ehdotusvaiheessa ulkopaikkakuntalaisille kaava-alueen maanomistajille tiedotetaan kaavaehdotuksen nähtävilläolosta postitse kunnassa tiedossa olevien osoitteiden mukaisesti. Muistutus on toimitettava kirjallisena Pudasjärven kaupungille ennen nähtävilläolon päättymistä.

Kirjalliset mielipiteet ja lausunnot pyydetään toimittamaan johonkin seuraavista osoitteista:

- Pudasjärven kaupungin asiakaspalvelu: Kohtaamo, Hyvän olon keskus Pirtti, Varsitie 1, 93100 Pudasjärvi (asiakaspalvelun aukioloaikoina)
- Postilla: Pudasjärven kaupunki, tekninen osasto, Karhukunnaantie 6 (PL 10), 93101 Pudasjärvi
- Sähköpostilla: kirjaamo@pudasjarvi.fi

Yleiskaavan hyväksymisvaihe (talvi 2027)

Kaavaehdotuksesta annettuihin muistutuksiin ja lausuntoihin annetaan perustellut vastineet. Pudasjärven kaupunginvaltuusto päättää yleiskaavan hyväksymisestä. Yleiskaavan hyväksymispäätöksestä kuulutetaan virallisesti AKL 67 §:n ja MRA 94 §:n mukaan.

Alueidenkäyttölain 188 §:n mukaan yleiskaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään.

Jos valituksia ei jätetä, kaava astuu voimaan, kun sen hyväksymistä koskevasta lainvoimaisesta päätöksestä on kuulutettu (MRA 93 §). Kuulutus julkaistaan paikallislehdissä sekä kaupungin internetsivulla.